

Usmernenie EASO k podmienkam prijímania: prevádzkové normy a ukazovatele

September 2016

Usmernenie EASO k podmienkam prijímania: prevádzkové normy a ukazovatele

September 2016

***Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky
o Európskej únii.***

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Print ISBN 978-92-9494-412-2 doi:10.2847/521313 BZ-04-17-336-SK-C
.....
PDF ISBN 978-92-9494-404-7 doi:10.2847/347715 BZ-04-17-336-SK-N

© Európsky podporný úrad pre azyl, 2016

Ani EASO, ani žiadna osoba konajúca v mene EASO nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií uvedených v tejto publikácii.

Obsah

Zoznam skratiek	5
Úvod	7
Kontext	7
Účel a rozsah pôsobnosti usmernenia	7
Štruktúra a formát usmernenia	9
Právny rámec	9
Ako treba vykladať toto usmernenie	11
Terminológia	12
1. Ubytovanie	13
1.1. Umiestnenie	13
1.2. Pridelenie	15
1.3. Infraštruktúra	16
1.4. Bezpečnosť	20
1.5. Spoločné priestory	21
1.6. Hygiena	22
1.7. Údržba	23
1.8. Komunikačné zariadenia a služby	24
2. Strava	27
3. Odevy a iné nepotravinové položky	29
4. Denné dávky	33
5. Zdravotná starostlivosť	35
6. Poskytovanie informácií a poradenstva	37
7. Identifikácia, posudzovanie a reakcia na osobitné potreby	41
8. Odborná príprava pracovníkov	45
Príloha – Súhrnná tabuľka	47

Zoznam skratiek

AMIF	Fond pre azyl, migráciu a integráciu EÚ
APD	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie)
CEAS	Spoločný európsky azylový systém
Dublinské nariadenie III	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie)
EASO	Európsky podporný úrad pre azyl
Charta EÚ	Charta základných práv Európskej únie
FRA	Agentúra Európskej únie pre základné práva
MS	Členské štáty
MVO	Mimovládna organizácia
QM	Matica kvality
RCD	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie)
SGBV	Sexuálne a rodovo motivované násilie
SOP	Štandardný operačný postup
UAM	Maloletá osoba (maloleté osoby) bez sprievodu
UNHCR	Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov

Úvod

Kontext

V prepracovanom znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „smernica RCD“), sa uvádza:

„Mali by sa ustanoviť normy pre prijímanie žiadateľov, [ktoré] postačia na zabezpečenie dôstojnej životnej úrovne a porovnateľných životných podmienok [žiadateľov o medzinárodnú ochranu] vo všetkých členských štátoch“⁽¹⁾.

Smernicou sa ponecháva značná miera voľnosti, pokiaľ ide o vymedzenie toho, čo predstavuje dôstojnú životnú úroveň a ako by sa mala dosiahnuť. Zároveň sa vnútroštátne systémy prijímania veľmi líšia v stanovení a spôsoboch zabezpečenia podmienok prijímania. V dôsledku toho sa normy pre podmienky prijímania medzi členskými štátmi EÚ líšia, čo spôsobuje rozdiely v zaobchádzaní so žiadateľmi o medzinárodnú ochranu.

Nedávno sa v európskej migračnej agende⁽²⁾ ešte viac zdôraznila dôležitosť jasného systému na prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu ako súčasť silnej spoločnej európskej azylovej politiky. Konkrétne sa spomína, že sú potrebné ďalšie usmernenia na zlepšenie noriem týkajúcich sa podmienok prijímania v členských štátoch EÚ.

Práve v uvedenom kontexte bolo vypracované toto usmernenie. V procese vypracovania tohto dokumentu sa dodržiavala stanovená metodika matice kvality vytvorená Európskym podporným úradom pre azyl (EASO). Dokument zostavila pracovná skupina tvorená expertmi členských štátov EÚ, ako aj zástupcami iných príslušných zainteresovaných strán v oblasti prijímania a základných práv vrátane Európskej komisie, Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) a Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR). Pred dokončením usmernenia boli požiadaní o radu aj členovia poradného fóra úradu EASO. O usmernení sa uskutočnili konzultácie so sieťou prijímacích orgánov EASO a potom bolo formálne prijaté správnu radou EASO.

Je potrebné poznamenať, že v návrhu Európskej komisie na prepracovanie smernice RCD [COM(2016) 465 final] z 13. júla 2016 sa osobitne odkazuje na tieto prevádzkové normy a ukazovatele.

Účel a rozsah pôsobnosti usmernenia

Celkovým cieľom tohto usmernenia je podporovať členské štáty pri vykonávaní kľúčových ustanovení smernice RCD a zároveň zabezpečiť primeranú životnú úroveň pre všetkých žiadateľov o medzinárodnú ochranu vrátane žiadateľov s osobitnými potrebami pri prijímaní.

Dokument bol navrhnutý tak, aby slúžil **viacerým účelom**:

- na politickej úrovni slúži ako nástroj na podporu reformy alebo vývoja a slúži aj ako rámec na vytvorenie/ďalší vývoj noriem pre prijímanie,
- na operačnej úrovni ho môžu používať prijímacie orgány/prevádzkovatelia na podporu plánovania/prevádzkovania prijímacích zariadení alebo na podporu odbornej prípravy zamestnancov.

Okrem toho môže usmernenie slúžiť ako **základ pre vývoj rámcov monitorovania** na posúdenie kvality vnútroštátnych systémov prijímania.

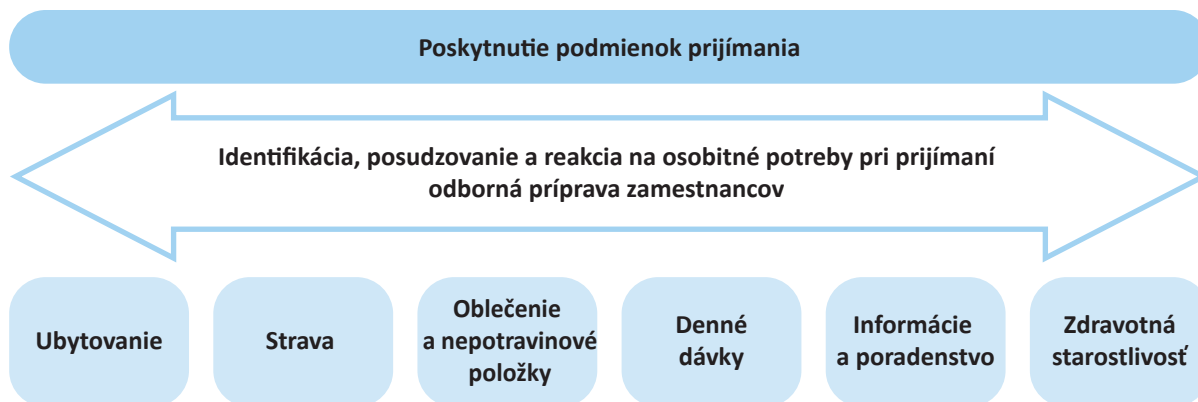
Účelom usmernenia nie je predpísať spôsob zabezpečenia podmienok prijímania. Preto pokiaľ nie je uvedené inak, normy a ukazovatele v tomto dokumente sa vzťahujú na poskytovanie materiálnych podmienok prijímania bez ohľadu na to, či sú tieto poskytované v materiálnej forme, ako finančné príspevky alebo vo forme poukážok. Tento prístup sa riadi článkom 2 písm. g) smernice RCD, v ktorom sa uvádzajú rôzne spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania. Znamená to napríklad, že členské štáty buď musia zabezpečiť poskytovanie oblečenia v súlade s normami zahrnutými v tomto usmernení, alebo že výška poskytnutých finančných príspevkov by mala byť primeraná na pokrytie výdavkov žiadateľa na oblečenie podľa noriem zahrnutých v tomto dokumente.

⁽¹⁾ Prepracované znenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len: „smernica RCD“), ktorá je dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0033&from=SK> (odôvodnenie 11).

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Európska migračná agenda, COM(2015) 240 final, 13. mája 2015.

Bez toho, aby bolo dotknuté zameranie usmernenia na otvorené prijímacie zariadenia podľa odôvodnenia 8 smernice RCD jeho rozsah pôsobnosti zahŕňa „všetky fázy a druhy konaní týkajúcich sa žiadostí o medzinárodnú ochranu, na všetkých miestach a vo všetkých zariadeniach, kde sa žiadatelia nachádzajú, a to tak dlho, ako sa žiadatelia môžu zdržiavať na území členských štátov“⁽³⁾.

Z hľadiska rozsahu témy usmernenie zahŕňa určité kľúčové ustanovenia smernice RCD, ktoré sú súčasťou vnútroštátnych systémov prijímania pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ako je znázornené na obrázku 1. Dokument sa konkrétne zameriava na poskytovanie materiálnych podmienok prijímania, identifikáciu, posudzovanie osobitných potrieb pri prijímaní a reakciu na ne a na poskytovanie odbornej prípravy zamestnancom pracujúcim vo vnútroštátnych systémoch prijímania. Všetky normy v týchto oblastiach sa považujú za dôležité na zabezpečenie poskytnutia podmienok prijímania v súlade so smernicou RCD.

Obrázok 1. Zobrazenie kľúčových aspektov, ktorými sa toto usmernenie zaoberá.

V celom usmernení boli v rôznych oddieloch použité ukazovatele, aby sa pomocou nich dalo zmerať, či boli v rámci vnútroštátneho systému prijímania prijaté primerané opatrenia na uspokojenie osobitných potrieb. Toto usmernenie sa však nezaobráva podrobne potrebami žiadateľov s osobitnými potrebami pri prijímaní, ako sú napríklad maloletí bez sprievodu.

Toto usmernenie by sa malo považovať za prvý krok a úsilie uľahčiť uplatňovanie niektorých ustanovení smernice RCD. V tomto dokumente neboli riešené všetky aspekty, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti smernice RCD, ako je napríklad obmedzenie a odňatie materiálnych podmienok prijímania, zaistenie, prístup k školskej dochádzke a vzdelávaniu pre deti, zamestnanosť a odborná príprava pre dospelých a odvolacie konania. Okrem toho nie sú v ňom zahrnuté aspekty súvisiace s integráciou osôb, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana, alebo s prípravou návratu žiadateľov, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá.

Usmernenie bolo predovšetkým vypracované pre riadne fungovanie systému prijímania. Situácie spadajúce do rámca núdzových prípadov, ako je použitie ustanovení článku 18 ods. 9 smernice RCD o núdzovom ubytovaní, sú mimo rozsahu tohto usmernenia. Na tieto aspekty by sa mohlo zamerať ďalšie usmernenie a/alebo nástroje, ktoré budú vyvinuté v budúcnosti.

Konečná zodpovednosť za uplatňovanie týchto noriem spočíva na orgánoch členských štátov a väčšina noriem v tomto usmernení by mala patriť najmä do kompetencie vnútroštátnych prijímajúcich orgánov. V praxi sú však často do poskytovania materiálnych a nemateriálnych podmienok prijímania zapojené iné subjekty vrátane napríklad iných štátnych, regionálnych alebo miestnych služieb a medzivládnych alebo mimovládnych organizácií.

Normy zahrnuté v tomto dokumente odrážajú už existujúcu prax v členských štátoch EÚ. Dokument ako taký sa preto neusiluje vytvoriť model dokonalého systému prijímania; namiesto toho sa zameriava na zostavovanie dohodnutých noriem, ukazovateľov a osvedčených postupov, ktoré sú uplatniteľné a dosiahnuteľné vo všetkých členských štátoch EÚ.

Čo je však dôležité, členské štáty môžu v duchu článku 4 smernice RCD zavádzať alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia v oblasti podmienok prijímania pre žiadateľov, ako sú tie, ktoré sú uvedené v tomto usmernení. Za žiadnych okolností by sa nemal tento dokument chápať ako výzva na zníženie existujúcich noriem, ale skôr ako povzbudenie na dosiahnutie prinajmenšom tých referenčných hodnôt, ktoré sú uvedené v tomto dokumente.

⁽³⁾ Odôvodnenie 8 smernice RCD.

Štruktúra a formát usmernenia

Dokument sa začína krátkym oddielom s názvom „Ako čítať usmernenie“, ktorý je zameraný na vysvetlenie použitých pojmov.

Dokument je potom rozdelený na osem oddielov, ktoré sú zamerané na nasledujúce témy:

1. Ubytovanie
2. Strava
3. Oblečenie a iné nepotravinové položky
4. Denné dávky
5. Zdravotná starostlivosť
6. Poskytovanie informácií a poradenstva
7. Identifikácia, posudzovanie a reakcia na osobitné potreby
8. Odborná príprava zamestnancov

Každý oddiel zahŕňa konkrétne spoločné normy, ktoré sú použiteľné pre vnútroštátne systémy prijímania vo všetkých členských štátoch EÚ. Každá norma je spárovaná s príslušnými ukazovateľmi, čo uľahčuje posúdenie toho, či je norma splnená. Ak je to potrebné, ďalšie vysvetlenie ukazovateľa možno nájsť v „doplňujúcich poznámkach“.

Okrem toho príloha obsahuje tabuľku, v ktorej sú zhrnuté všetky normy a ukazovatele uvedené v tomto dokumente. Táto tabuľka by sa však mala používať spolu s hlavným dokumentom, ktorý poskytuje ďalšie vysvetlenia (doplňujúce poznámky, osvedčené postupy), ktoré podporujú výklad usmernenia.

Právny rámec

Hlavným právnym základom pre toto usmernenie je smernica RCD v spojení s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len: „charta EÚ“). Okrem toho by sa členské štáty pri uplatňovaní tejto smernice mali usilovať o to, aby sa plne rešpektovali zásady najlepších záujmov dieťaťa a zlúčenia rodiny, a to v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd ⁽⁴⁾.

Okrem toho neoddeliteľnou súčasťou noriem a ukazovateľov zahrnutých v tomto dokumente sú ďalej uvedené zásady, ktoré by sa mali dodržiavať pri poskytovaní podmienok prijímania vo vnútroštátnych systémoch:

- **Transparentnosť a zodpovednosť.** Poskytovanie podmienok prijímania by malo byť založené na transparentných a spravodlivých pravidlách a postupoch rozhodovania. Bez toho, aby bola dotknutá relevantnosť zapojenia ďalších subjektov do vykonávania konkrétnych úloh vo vnútroštátnych systémoch prijímania (napr. mimovládnych organizácií, súkromného sektoru atď.), celkovú zodpovednosť za dosahovanie najvyšších úrovní transparentnosti a zodpovednosti nesie príslušný prijímajúci orgán.
- **Účasť.** V súlade s článkom 18 ods. 8 smernice RCD sa prijímacie orgány vyzývajú, aby uľahčili účasť a zapojenie všetkých žiadateľov vrátane detí do riadenia materiálnych a nemateriálnych aspektov podmienok prijímania. Účasť môže, napríklad, mať formu poradných výborov alebo rád, aby prispeli ku konkrétnym aspektom spojeným s bývaním v ubytovacích zariadeniach, ako je zloženie jedál alebo kalendár aktivít.
- **Nediskriminácia.** Všetkým žiadateľom o medzinárodnú ochranu bude poskytnutý rovnaký prístup k podmienkam prijímania bez diskriminácie.
- **Zohľadnenie osobitných potrieb.** V tomto ohľade je potrebné zohľadniť osobitné potreby pri prijímaní. Definícia „osobitných potrieb“ sa nemá obmedzovať na kategórie žiadateľov zahrnutých do neúplného zoznamu v článku 21 smernice RCD („ako sú napríklad maloleté osoby, maloleté osoby bez sprievodu, zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy, slobodné matky alebo otcovia s maloletými deťmi, obeť obchodovania s ľuďmi, osoby so závažným ochorením, osoby s duševnou poruchou a osoby, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia, ako sú napríklad obeť mrzačenia ženských pohlavných orgánov“), ale má zahŕňať všetkých žiadateľov, ktorí majú akékoľvek osobitné potreby pri prijímaní. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť rod, rodovú identitu a sexuálnu orientáciu.

⁽⁴⁾ Odôvodnenie 9 smernice RCD.

Ako treba vykladať toto usmernenie

Príklad: posudzovanie umiestnenia ubytovania		VYSVETLENIE
NORMA	<i>Zabezpečiť efektívny geografický prístup k príslušným službám, ako sú verejné služby, škola, zdravotná starostlivosť, sociálna a právna pomoc, obchod s dennými potrebami, práčovňa a voľnočasové aktivity.</i>	Norma predstavuje spoločne dohodnutú prax a jej dodržiavanie by sa malo „zabezpečiť“ vo všetkých vnútroštátnych systémoch prijímania.
Ukazovateľ	<i>Zariadenie sa nachádza v primeranej vzdialenosti na dochádzku chôdzou od príslušných služieb a dostupná infraštruktúra je bezpečná pre chôdzu.</i>	Ukazovateľ predstavuje nástroj na meranie dodržiavania normy, t. j. prostredníctvom posúdenia, či sa vzdialenosť medzi ubytovaním a príslušnými verejnými službami môže považovať za „primeranú“ vzdialenosť na dochádzku chôdzou a či existuje potrebná infraštruktúra. Ukazovatele uvedené v každej norme by sa mali chápať ako kumulatívne bez poradia hierarchie medzi nimi.
Alternatívne ukazovatele	<p>Ukazovateľ 1.2 písm. a): Príslušné služby sa poskytujú v rámci ubytovania. ALEBO</p> <p>Ukazovateľ 1.2 písm. b): Zariadenie sa nachádza v primeranej vzdialenosti na dochádzku chôdzou od príslušných služieb a dostupná infraštruktúra je bezpečná pre chôdzu. ALEBO</p> <p>Ukazovateľ 1.2 písm. c): Príslušné služby sú prístupné verejnou dopravou a trvanie cesty je primerané. ALEBO</p> <p>Ukazovateľ 1.2 písm. d): Príslušné služby sú dostupné prostredníctvom organizovanej dopravy, ktorú poskytuje členský štát.</p>	Alternatívne ukazovatele sa používajú v situáciách, keď sa na meranie dodržiavania normy môžu použiť odlišné možnosti.
Doplňujúce poznámky	Tento ukazovateľ by sa mal vypracovať v súvislosti s maximálnou konkrétnou vzdialenosťou s prihliadnutím na vnútroštátnu situáciu a prostredie, ako či je k dispozícii chodník, či je oblasť veľmi kopcovitá atď. – napríklad sa musia verejné služby nechádzať vo všeobecnosti do vzdialenosti 3 km a zariadenia zdravotnej starostlivosti a školy do 2 km.	Doplňujúca poznámka ukazuje, čo sa môže považovať za „primeranú vzdialenosť na dochádzku chôdzou“. Vzhľadom na odlišné vnútroštátne súvislosti sa aplikovateľnosť „doplňujúcich poznámok“ môže v členských štátoch EÚ líšiť.
Osvedčený postup	Osvedčený postup pri určení umiestnenia ubytovania: <ul style="list-style-type: none"> • Za osvedčený postup sa považuje, keď cesta do zariadenia zdravotnej starostlivosti alebo obchodu s dennými potrebami verejnou dopravou trvá maximálne 1,5 hodiny alebo 1 hodinu. 	Nakoniec, dokument v súvislosti s konkrétnymi oddielmi odkazuje na existujúci „osvedčený postup“. Výraz „osvedčený postup“ nevyplýva z formálneho hodnotenia, ale je založený na súčasnej praxi v niektorých členských štátoch. Hoci v tejto etape to nepredstavuje spoločne dohodnutú normu, členské štáty sa vyzývajú, aby zvážili prijatie týchto osvedčených postupov do svojich vnútroštátnych systémov.

Terminológia

V článku 2 písm. g) smernice RCD sa zavádzajú pojmy „finančný príspevok“ a „denné dávky“ ako prostriedky na poskytovanie podmienok prijímania. Kým v tomto ustanovení sa špecifikuje používanie prvého výrazu na poskytovanie stravy, ubytovania a oblečenia (vždy, keď nie sú poskytované v materiálnej forme alebo vo forme poukážok), vymedzenie druhého výrazu je menej jasné. Na účely tohto usmernenia a ako je zdôraznené v tabuľke ďalej, výraz „denné dávky“ sa vzťahuje na akékoľvek iné dávky poskytované žiadateľom o medzinárodnú ochranu vrátane dávok na osobitné účely, iné ako ubytovanie, strava a oblečenie alebo iných nepotravinových položiek, keď nie sú poskytované v materiálnej forme, ako aj peňažných dávok na nešpecifikovaný účel (na voľné použitie žiadateľom, ktoré sa tiež nazývajú „vreckové“).

Typ potrieb pri prijímaní	Odkaz v smernici RCD	Prostriedky na poskytovanie podmienok prijímania
Strava, ubytovanie, oblečenie	článok 2 písm. g)	Finančný príspevok
		v materiálnej forme
		poukážky
Iné základné potreby (napr. hygienické potreby, školské potreby, invalidný vozík atď.)	nie sú výslovne uvedené v smernici RCD	Denné dávky
		v materiálnej forme
		poukážky
Položky podľa osobného výberu	článok 2 písm. g)	Denné dávky

1. Ubytovanie

Úvodné poznámky

Tento oddiel je rozdelený do rôznych pododdielov, ktoré sa venujú nasledujúcim aspektom ubytovania:

- umiestnenie,
- pridelenie,
- infraštruktúra ubytovacích zariadení,
- bezpečnosť ubytovacích zariadení,
- spoločné priestory v zariadení,
- hygiena,
- údržba,
- komunikačné zariadenia a služby.

Každý z týchto pododdielov sa venuje základným aspektom ubytovacích zariadení, ktoré sa navzájom dopĺňajú.

Členské štáty si môžu voľne vybrať z rôznych typov ubytovania poskytovaného žiadateľom, pokiaľ zohľadnia osobitné potreby žiadateľov pri prijímaní. Môžu zahŕňať ubytovacie strediská, alternatívne ubytovanie vrátane súkromných domov, bytov, hotelov alebo iných priestorov prispôbených na účely ubytovania žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Okrem toho smernica RCD poskytuje členským štátom možnosť vybrať si, či chcú poskytovať ubytovanie v materiálnej forme alebo prostredníctvom finančných príspevkov⁽⁵⁾. Na jednej strane, ak je ubytovanie poskytnuté v materiálnej forme, ubytovanie by malo spĺňať normy uvedené v tomto oddiele; na druhej strane, keď sa členské štáty rozhodnú poskytnúť žiadateľom finančný príspevok na pokrytie nákladov na ubytovanie, tento príspevok by mal byť taký, aby si žiadatelia mohli dovoliť ubytovanie, ktoré spĺňa normy uvedené v tomto oddiele.

Z praxe členských štátov je zároveň zjavné používanie rôznych typov ubytovania, a to v závislosti od etapy konania o azyle vrátane, napríklad, tranzitných centier, centier prvého/pôvodného prijatia alebo špeciálnych zariadení pre žiadateľov v rámci dublinského konania. Je prirodzené, že funkčnosť priestorov sa môže líšiť v závislosti od toho, ako dlho v nich žiadatelia majú ostať. Niektoré normy a ukazovatele v tomto oddiele možno preto uplatniť podľa toho, o aký druh ubytovania ide a aký je jeho účel (napr. dlhodobý alebo krátkodobý pobyt žiadateľov). Vždy, keď sa norma vzťahuje iba na konkrétny typ ubytovania, to bude uvedené.

Právne odkazy – ubytovanie

- Článok 2 písm. c) smernice RCD: vymedzenie „rodinných príslušníkov“
- Článok 2 písm. g) smernice RCD: vymedzenie materiálnych podmienok prijímania
- Článok 12 smernice RCD: rodiny
- Článok 17 smernice RCD: všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti
- Článok 18 ods. 1 smernice RCD: spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania
- Článok 21 smernice RCD: zraniteľné osoby (všeobecné ustanovenia)
- Článok 23 ods. 3 a ods. 5 smernice RCD: maloleté osoby
- Článok 24 ods. 2 smernice RCD: maloleté osoby bez sprievodu

1.1. Umiestnenie

Úvodné poznámky

Normy a ukazovatele zahrnuté do tohto oddielu sa vzťahujú na umiestnenie priestorov v súvislosti s prostredím. Umiestnenie ubytovania môže mať silný vplyv na iné aspekty systému prijímania vrátane prístupnosti príslušných služieb (napr. zdravotníckych služieb, právnej pomoci alebo služieb súvisiacich s rôznymi prípadmi konania o azyle).

⁽⁵⁾ Článok 2 písm. g) smernice RCD.

Normy a ukazovatele zahrnuté do tohto oddielu sú preto úzko spojené s normami a ukazovateľmi v nasledujúcich oddieloch. Znamená to, že rozhodnutie o výbere miesta, kde sa zriadi ubytovanie, by malo byť prijaté s úplným zohľadnením iných aspektov podmienok prijímania, ktorými sa zaoberajú iné oddiely tohto dokumentu.

Zároveň definícia niektorých ukazovateľov používaných v tomto oddiele (napr. čo predstavuje „primeranú vzdialenosť na dochádzku chôdzou“, „primerané trvanie cesty“ alebo „pravidelnosť organizovanej dopravy“) závisí od typu služby, ktorá má byť prístupná, a ako často je potrebný prístup k tejto službe. Napríklad, keď deti potrebujú ísť do školy, prístup musí byť umožnený každý deň a trvanie cesty by malo byť krátke. Zároveň dĺžka cestovného času žiadateľa na osobný pohovor by mohla byť dlhšia, najmä ak dopravu poskytuje zodpovedný orgán.

Vo všeobecnosti sa uznáva, že ubytovacie zariadenia by mali byť umiestnené v oblastiach určených na bývanie.

Normy a ukazovatele

NORMA 1: Zabezpečiť účinný geografický prístup k príslušným službám, ako sú verejné služby, škola, zdravotná starostlivosť, sociálna a právna pomoc, obchod s dennými potrebami, práčovňa a voľnočasové aktivity.

Ukazovateľ 1.1: Zavedené sú osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami.

- **Doplňujúce poznámky:** *Napríklad u žiadateľov s podstatne zníženou mobilitou by sa nemalo očakávať, že budú dochádzať za službami pešo. V takýchto prípadoch by mali byť vykonané alternatívne opatrenia.*

Alternatívne ukazovatele na zabezpečenie geografickej dostupnosti:

Ukazovateľ 1.2 písm. a): Príslušné služby sa poskytujú v rámci ubytovania. **ALEBO**

Ukazovateľ 1.2 písm. b): Zariadenie sa nachádza v primeranej vzdialenosti na dochádzku chôdzou od príslušných služieb a dostupná infraštruktúra je bezpečná pre chôdzu. **ALEBO**

- **Doplňujúce poznámky:** *Tento ukazovateľ by sa mal vypracovať v súvislosti s maximálnou konkrétnou vzdialenosťou s prihliadnutím na vnútroštátnu situáciu a prostredie, ako napr. či je k dispozícii chodník, či je oblasť veľmi kopcovitá atď. – napr. verejné služby sa musia vo všeobecnosti nachádzať do vzdialenosti maximálne 3 km a škola a zariadenia zdravotnej starostlivosti do 2 km.*

Ukazovateľ 1.2 písm. c): Príslušné služby sú prístupné verejnou dopravou a dĺžka trvania cesty je primeraná. **ALEBO**

- **Doplňujúce poznámky:** *Hodnotenie primeranosti dĺžky trvania cesty by sa malo vykonať v súvislosti s typom služby, ku ktorej má mať žiadateľ prístup, a s pravidelnosťou, s akou má túto službu využívať (napríklad čas potrebný, ktorý dieťa potrebuje na dochádzanie do školy verejnou dopravou, čas, ktorý žiadateľ potrebuje na cestu na osobný pohovor). Okrem toho by sa mala brať do úvahy pravidelnosť samotnej verejnej dopravy, ktorá umožní žiadateľovi skutočne využívať službu a potom sa vrátiť späť. Prístupnosťou verejnej dopravy by sa mala rozumieť to, že náklady na dopravu sa preplácajú alebo je doprava bezplatná, keď je potrebná, a to minimálne pre: zdravotnú starostlivosť a získanie liekov, konanie o azyle a právnu pomoc a vzdelávanie pre deti zapísané do školy.*

Ukazovateľ 1.2 písm. d): Príslušné služby sú prístupné prostredníctvom organizovanej dopravy, ktorú poskytuje členský štát.

- **Doplňujúce poznámky:** *Poskytovanie dopravy by sa malo objasniť špecifikovaním pravidelnosti dopravy, ktorú poskytuje členský štát.*

Osvedčený postup pri určení umiestnenia ubytovania

Za osvedčený postup sa považuje:

- vymedzenie umiestnenia ubytovania na účely dlhodobého ubytovania žiadateľov s cieľom umožniť vzájomnú súčinnosť medzi žiadateľmi a miestnym obyvateľstvom, aby sa zamedzilo izolácii a uľahčila sa integrácia v dlhšom časovom rámci;
- obmedzenie trvania cesty verejnou dopravou maximálne na 1,5 hodiny alebo 1 hodinu do zariadenia zdravotnej starostlivosti alebo obchodu s dennými potrebami;
- zapojenie miestneho obyvateľstva do určenia umiestnenia ubytovacieho zariadenia.

1.2. Pridelenie

Úvodné poznámky

Bez toho, aby bola dotknutá existencia vnútroštátnych systémov rozptyľovania, ktoré regulujú rovnomernú distribúciu žiadateľov na území členských štátov, normy a ukazovatele zahrnuté v tomto oddiele by sa mali vykladať a realizovať úplne v súlade so zásadou zlúčenia rodiny, ako aj rešpektovaním osobitných potrieb, ktoré by mohli mať žiadatelia o medzinárodnú ochranu.

Čo je však dôležité, dodržiavanie týchto zásad nie je relevantné len pri vstupe do systému prijímania, ale aj v momente prerozdelenia alebo premiestnenia žiadateľov do iného ubytovania. Preto by sa v súlade s článkom 18 ods. 6 smernice RCD premiestnenia žiadateľov do iného zariadenia mali uskutočniť len v nevyhnutných prípadoch.

Normy a ukazovatele

NORMA 2: Zabezpečiť, aby sa rešpektovala zásada zlúčenia rodiny.

Ukazovateľ 2.1: Rodinní príslušníci (v súlade s vymedzením v článku 2 smernice RCD) sú ubytovaní spolu.

- **Doplňujúce poznámky:** Súhlas rodinných príslušníkov, aby boli ubytovaní spolu, sa získava na základe dobrovoľnosti. Pri povoľovaní možných výnimiek by sa mala vziať do úvahy bezpečnosť.

Ukazovateľ 2.2: Rodiny s deťmi sú ubytované spolu za predpokladu, že je to v súlade s najlepšimi záujmami dieťaťa.

- **Doplňujúce poznámky:** Osobitná pozornosť by sa mala venovať situácii detí v manželskom zväzku.

Ukazovateľ 2.3: Keď je to možné a vhodné, malo by sa rešpektovať zlúčenie rodiny s ohľadom na príslušníkov širšej rodiny.

- **Doplňujúce poznámky:** V závislosti od vnútroštátnych opatrení a od súhlasu žiadateľov môžu byť ubytovaní spolu aj príslušníci širšej rodiny [vrátane príbuzných mimo vymedzenia článku 2 písm. c) smernice RCD].

Ukazovateľ 2.4: V jednej spálni je umiestnená maximálne jedna rodina.

- **Doplňujúce poznámky:** Členské štáty by mali ubytovať maximálne jednu rodinu v jednej spálni, aby sa rešpektovali normy súkromia. Rozsah vymedzenia rodiny bude závisieť od praxe príslušného členského štátu.

NORMA 3: Zabezpečiť, aby sa pri pridelovaní (opätovnom pridelovaní) konkrétneho ubytovania žiadateľovi brali do úvahy osobitné potreby.

Ukazovateľ 3.1: Pridelenie konkrétneho ubytovania žiadateľom vychádza z posúdenia ich osobitných potrieb pri prijímaní.

- **Doplňujúce poznámky:** Pridelenie ubytovania dieťaťu vychádza najmä z posúdenia najlepších záujmov dieťaťa.

Ukazovateľ 3.2: V prípade zistenia osobitných potrieb pri prijímaní je možné žiadateľa premiestniť.

- **Doplňujúce poznámky:** Prideliť iné ubytovanie žiadateľovi môže byť potrebné najmä z bezpečnostných dôvodov, napr. v prípadoch obetí obchodovania s ľuďmi, sexuálneho a rodového násillia, mučenia alebo iných závažných foriem psychického a fyzického násillia. (Porovnaj normu 11 a ukazovateľ 35.3: Osobitné potreby, ktoré sa prejavujú v neskoršom štádiu, sa primerane identifikujú a posúdia.)

Osvedčený postup pri pridelovaní (opätovnom pridelovaní) ubytovania žiadateľovi

Za osvedčený postup sa považuje premiestnenie rodín so školopovinnými deťmi s ohľadom na školské prázdniny na konci školského roku.

NORMA 4: Zabezpečiť, aby sa pri pridelovaní ubytovania žiadateľovi zohľadnili osobitné a objektívne dôvody spojené s individuálnou situáciou žiadateľa.

Ukazovateľ 4.1: Je zavedený mechanizmus na zváženie toho, či existujú osobitné a objektívne dôvody na pridelenie konkrétneho ubytovania.

- **Doplňujúce poznámky:** „Individuálnou situáciou žiadateľa“ zmiernenou v uvedenej norme sa rozumie najmä kultúrne, jazykové a náboženské prostredie osoby, rod žiadateľa (napr. transrodové osoby) a individuálne zretele spojené, napríklad, so zamestnaním, odbornou prípravou alebo existujúcimi rodinnými väzbami.

1.3. Infraštruktúra

Úvodné poznámky

V súvislosti s normami a ukazovateľmi uvedenými v tomto oddiele platí toto vymedzenie pojmov:

- „izba (na spanie)“: oddelená miestnosť vymedzená štyrmi stenami a dverami, ktoré sa dajú zatvoriť, s oknom, ktoré sa dá otvoriť, a stropom. V pobytových táboroch alebo inom spoločnom ubytovaní by sa mali „izbou“ vždy rozumieť uzamykateľné miestnosti,
- „rodinní príslušníci“ by mali byť vymedzení v súlade s článkom 2 písm. c) smernice RCD.

Normy uvedené najmä v tomto oddiele by sa mali považovať len za minimálne normy.

Normy a ukazovatele

NORMA 5: Zabezpečiť dostatočný priestor v spálni v kolektívnom ubytovaní.

Ukazovateľ 5.1: Každému žiadateľovi je poskytnutá minimálne plocha 4 m² na osobu.

- **Doplňujúce poznámky:** Tento ukazovateľ môže byť ďalej upresnený podľa toho, či sú v miestnosti ubytovaní žiadatelia, ktorí nie sú príbuzní alebo rodinní príslušníci. Do úvahy sa môže vziať aj vek, napr. v prípade ubytovania rodín s dočatami a malými deťmi. Je možné tiež odkázať na vnútroštátne právne predpisy, ktoré stanovujú minimálnu obytnú plochu na osobu, ak je takáto plocha stanovená.

Ukazovateľ 5.2: So zreteľom na minimálnu plochu 4 m² na osobu sa zabezpečí minimálna výška miestnosti 2,10 m.

Ukazovateľ 5.3: V spálni existuje dostatočná plocha na umiestnenie jednej postele a jednej skrine s policami pre každého žiadateľa.

- **Doplňujúce poznámky:** V závislosti od konkrétneho usporiadania by súčasťou základného vybavenia mohli byť stôl a stoličky, pričom by sa toto vybavenie malo vziať do úvahy najmä pokiaľ nie je poskytnuté v spoločných priestoroch.

NORMA 6: Zabezpečiť rešpektovanie súkromia žiadateľov v kolektívnom ubytovaní.

Ukazovateľ 6.1: V jednej spálni je ubytovaných maximálne šesť slobodných žiadateľov.

- **Doplňujúce poznámky:** Maximálny počet osôb pridelených na jednu spáľňu môže byť určený aj v závislosti od trvania pobytu v takomto ubytovaní a dostupnosti ďalšej plochy mimo spálne (spoločný priestor, iné súkromné miestnosti). Ak nie je možné tento ukazovateľ v praxi splniť, mali by sa nájsť alternatívne spôsoby ako zabezpečiť súkromie.

Ukazovateľ 6.2: Pre žiadateľov, ktorí sú slobodnými mužmi alebo ženami, existujú oddelené spálne, do ktorých nie je možný prístup žiadateľov opačného pohlavia.

- **Doplňujúce poznámky:** Obmedzenie prístupu môže byť zabezpečené prostredníctvom oddelených zariadení a/alebo prostredníctvom zámku bez toho, aby boli dotknuté bezpečnostné aspekty prijímacieho zariadenia. Najmä skrine s policami by mali byť uzamykateľné, ak sú v zariadení ubytovaní žiadatelia s osobitnými potrebami, napr. slobodné žiadateľky, ktoré môžu byť vystavené riziku rodovo motivovaného násillia.

Ukazovateľ 6.3: V zariadení sa počíta s miestnosťou, ktorá poskytuje súkromie (vnútri alebo mimo priestorov) pre stretnutia s pracovníkom poskytujúcim právnu pomoc, sociálnym pracovníkom alebo inými príslušnými subjektmi, a táto miestnosť je v prípade potreby k dispozícii pre žiadateľov.

Ukazovateľ 6.4: Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Napríklad maloletým osobám bez sprievodu by sa mali poskytnúť oddelené spálne a nemali by byť ubytované v tej istej miestnosti ako dospelí žiadatelia.

Osvedčený postup so zreteľom na súkromie žiadateľov

Za osvedčený postup sa považuje poskytnutie minimálneho priechodu širokého najmenej 90 cm medzi posteľami, aby mali žiadatelia súkromie.

NORMA 7: Zabezpečiť, aby bolo ubytovanie dostatočne zariadené nábytkom.

Ukazovateľ 7.1: Nábytok v každej spálni zahŕňa minimálne:

7.1.1: jednu individuálnu posteľ na jednu osobu **A**

7.1.2: jednu skriňu s policami na jednu osobu alebo rodinu dostatočne veľkú, aby sa do nej vmestili osobné veci (ako je oblečenie, lieky alebo dokumenty).

Ukazovateľ 7.2: V spáľňach zdieľaných žiadateľmi, ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi, je skriňa s policami uzamykateľná, bez toho, aby boli dotknuté bezpečnostné opatrenia prijímacieho zariadenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Najmä skrine s policami by mali byť uzamykateľné, ak sú v zariadení ubytovaní žiadatelia s osobitnými potrebami, napr. slobodné žiadateľky, ktoré môžu byť vystavené riziku rodovo motivovaného násillia.

Ukazovateľ 7.3: Nábytok v spoločnom/obývacom priestore zahŕňa dostatočný počet stolov a stoličiek.

Ukazovateľ 7.4: V zariadeniach, kde sa od žiadateľov požaduje, aby si varili sami, v kuchyni sa nachádzajú a sú prístupné:

7.4.1: chladnička s dostatočným objemom na jednu osobu **A**

- **Doplňujúce poznámky:** Dostatočný priestor v chladničke by mohol byť ďalej spresnený stanovením počtu litrov alebo poličiek, ktoré sú k dispozícii na jednu osobu/rodinu.

7.4.2: dostatočný počet políc na jednu osobu/rodinu **A**

7.4.3: minimálny prístup k sporáku na jednu osobu/rodinu **A**

7.4.4: minimálny počet kusov riadu, pohárov, kuchynského náčinia a príborov na jednu osobu.

Ukazovateľ 7.5: Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú k dispozícii špeciálne opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Napríklad pre dojčatá by sa mala poskytnúť detská posteľka, prebaľovací stôl a vhodná stolička; osobám s obmedzenou mobilitou by sa mal poskytnúť prispôsobený nábytok; a rodinám s deťmi v školskom veku by sa mal poskytnúť stolík a stolička, aby si deti mohli robiť domáce úlohy.

NORMA 8: Zabezpečiť dostatočnú, primeranú a fungujúcu sanitárnu infraštruktúru v ubytovaní.

Ukazovateľ 8.1: Všetci žiadatelia by mali mať prístup k sprche/vani, umývadlu s teplou a studenou vodou a funkčnému záchodu.

Ukazovateľ 8.2: Aspoň jeden fungujúci a uzamykateľný záchod na 10 žiadateľov je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Ukazovateľ 8.3: K dispozícii je aspoň jedna fungujúca sprcha alebo vaňa s teplou a studenou vodou na 12 žiadateľov, ktorá je prístupná minimálne 8 hodín denne.

- **Doplňujúce poznámky:** Pomer sprcha/počet žiadateľov sa môže upraviť, keď sa prístupnosť zabezpečí na dlhšie obdobie počas dňa.

Ukazovateľ 8.4: Aspoň jedno fungujúce umývadlo s teplou a studenou vodou na 10 žiadateľov je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Ukazovateľ 8.5: Ak sa v kúpeľni nachádza viac ako jedna sprcha, zabezpečí sa ich vizuálne oddelenie.

Ukazovateľ 8.6: K dispozícii sú oddelené záchody, umývadlá a sprchovacie zariadenia podľa pohlavia (viditeľne a zrozumiteľne označené) s výnimkou malých ubytovacích zariadení.

- **Doplňujúce poznámky:** Výnimkami by mohli byť byty, garsónky a iné ubytovanie pre menej ako 12 osôb.

Ukazovateľ 8.7: So zreteľom na spoločné ubytovanie pre žiadateľov, ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi, sú zavedené opatrenia, aby sa zaistil bezpečný prístup žiadateľov k zariadeniam a aby bola vždy rešpektovaná intimita žiadateľov.

Ukazovateľ 8.8: Sú zavedené opatrenia, aby sa zabezpečilo, že odevy a uteráky zostanú suché, kým sa žiadatelia sprchujú.

Ukazovateľ 8.9: Zavedené sú osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami.

- **Doplňujúce poznámky:** Napríklad pre deti mladšie ako 2 roky je každý deň k dispozícii detská vanička.

Osvedčený postup so zreteľom na sanitárnu infraštruktúru

Za osvedčený postup sa považuje:

- umiestnenie záchodu do tej istej budovy, v ktorej je spálňa a spoločné priestory, a nie vonku;
- zabezpečenie, aby sprchovacie zariadenia boli individuálne uzamykateľné a aby prístup nebol časovo obmedzený;
- venovanie pozornosti rodovým otázkam a bezpečnosti žien, ako je umiestnenie hygienických zariadení v najbližšom okolí alebo v bezpečnej vzdialenosti s dobre osvetleným prístupom.

NORMA 9: Zabezpečiť, aby ubytovanie spĺňalo príslušné vnútroštátne a miestne predpisy.

Ukazovateľ 9.1: Ubytovanie je postavené v súlade s platnými miestnymi a vnútroštátnymi predpismi.

Ukazovateľ 9.2: Ubytovanie je udržiavané a prevádzkované v súlade s príslušnými miestnymi a vnútroštátnymi predpismi, pričom sa prihliada na všetky možné nebezpečenstvá.

- **Doplňujúce poznámky:** Ďalej sú uvedené príklady posudzovania pokroku pri plnení normy v pobytovom tábore: pre pobytový tábor existuje evakuačný plán, ktorý je vždy na viditeľnom mieste, únikové cesty sú bez prekážok a hasiace prístroje sú prístupné.

Ukazovateľ 9.3: Do spální a spoločných/obývacích priestorov ubytovania preniká dostatok prirodzeného svetla a čerstvého vzduchu, pričom v prípade potreby sú k dispozícii záclony a/alebo žalúzie na stlmenie svetla.

Ukazovateľ 9.4: Pre všetky priestory ubytovania existuje primeraný systém regulovania teploty.

- **Doplňujúce poznámky:** Primeraný rozsah teplôt bude stanovený s ohľadom na klimatické podmienky daného miesta a všeobecné normy, ktoré platia pre domácich obyvateľov krajiny.

Ukazovateľ 9.5: Spálne a spoločné priestory sú chránené pred nadmerným okolitým hlukom.

- **Doplňujúce poznámky:** Okolité hluk môžu spôsobovať napríklad stroje, lietadlá, vlaky atď.

NORMA 10: Zabezpečiť, aby bola vnútorná a vonkajšia infraštruktúra ubytovania určeného na poskytnutie ubytovania žiadateľom so zníženou mobilitou prispôbená ich potrebám.

Ukazovateľ 10.1: Ubytovanie sa nachádza:

10.1 písm. a): na prízemí, **ALEBO**

10.1 písm. b): je k dispozícii výťah prispôbený na používanie osobami so zníženou mobilitou, **ALEBO**

10.1 písm. c): počet schodov neprekračuje maximum podľa stupňa zníženej mobility.

Ukazovateľ 10.2: Vonkajšie prístupové cesty, ako sú chodníky alebo prístupové cesty, majú pevný a rovný povrch.

Ukazovateľ 10.3: Vstup je navrhnutý tak, aby umožňoval prístup pre žiadateľov so zníženou mobilitou.

Ukazovateľ 10.4: Dverné otvory a priechody vnútri ubytovania sú dostatočne široké pre používateľov invalidných vozíkov.

Ukazovateľ 10.5: V miestnostiach a priestoroch, ktoré používajú žiadatelia so zníženou mobilitou, existujú držadlá ako opora.

Ukazovateľ 10.6: K dispozícii je prispôsobená sanitárna infraštruktúra vrátane napríklad bezbariérových sprchovacích kútov, držadiel, umývadiel a záchodových mís s vhodnou výškou pre používateľov invalidných vozíkov a povrch kúpeľní a toaliet vhodný pre invalidné vozíky.

1.4. Bezpečnosť

Úvodné poznámky

Mala by sa zaistiť primeraná bezpečnosť ubytovania, nábytku a vybavenia v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a nariadeniami a s celkovým cieľom zaistiť žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ako aj pracovníkom v ubytovacích zariadeniach bezpečné prostredie pre život.

Normy a ukazovatele

NORMA 11: Zaistiť dostatočné bezpečnostné opatrenia.

Ukazovateľ 11.1: Posudzovanie rizík sa vykonáva pravidelne so zohľadnením vonkajších a vnútorných faktorov.

- **Doplňujúce poznámky:** Faktory, ktoré sa majú vziať do úvahy pri posudzovaní rizík, sú: bezpečnostné problémy ohlásené žiadateľmi, stav a umiestnenie ubytovania, postoje miestneho obyvateľstva, počet ľudí, ktorí majú byť ubytovaní, národnostné zloženie ubytovaných osôb, pohlavie a rodinný stav žiadateľov, žiadatelia s osobitnými potrebami, ktorí sú tam ubytovaní, a incidenty v minulosti.

Ukazovateľ 11.2: Na základe výsledku hodnotenia rizík sú zavedené primerané bezpečnostné opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať: uľahčenie kontroly prístupu postavením plotu okolo ubytovania, zabezpečením prítomnosti člena personálu 24 hodín denne, 7 dní v týždni, zabezpečením dostatočného osvetlenia vonkajších priestorov ubytovacích zariadení a systému video monitorovania, obmedzenie prístupu verejnosti, ak je to potrebné pre bezpečnosť žiadateľov a začlenenie bezpečnostných aspektov do „domového poriadku“.

Ukazovateľ 11.3: Bezpečnostné problémy (napr. krádež, násilie, ohrozovanie, nepriateľské správanie vonkajšej komunity) možno bezpečným spôsobom oznámiť zodpovedným pracovníkom.

- **Doplňujúce poznámky:** Žiadatelia by mali byť informovaní o postupe pri ohlasovaní bezpečnostných incidentov.

Ukazovateľ 11.4: Čísla núdzových volaní sú uvedené na viditeľnom mieste a telefón je k dispozícii.

Ukazovateľ 11.5: Bezpečnostné opatrenia sa zameriavajú aj na zisťovanie a prevenciu sexuálneho a rodovo motivovaného násillia.

Ukazovateľ 11.6: Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sa zaviedli osobitné opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Na zaistenie bezpečnosti všetkých žiadateľov, najmä žiadateľov s osobitnými potrebami v súvislosti s ich vekom, rodinným stavom, pohlavím, rodovou identitou alebo sexuálnou orientáciou a problémami týkajúcimi sa fyzického alebo duševného zdravia by sa mali zaviesť osobitné opatrenia. Osobitné bezpečnostné opatrenia by mali byť tiež zavedené pre obeť obchodovania s ľuďmi, sexuálneho alebo rodovo motivovaného násillia, mučenia alebo iných foriem psychologického a fyzického násillia. Tieto opatrenia by mohli napríklad zahŕňať možnosť ubytovať žiadateľov s odlišnou sexuálnou orientáciou oddelene od ostatných žiadateľov rovnakého pohlavia alebo premiestniť žiadateľa, ktorému hrozí riziko vystavenia rodovo motivovanému násilliu alebo ktorý mu bol vystavený [porovnaj normu 3: Pridelenie (opätovné pridelenie) ubytovania žiadateľom v dôsledku ich osobitných potrieb] alebo poskytnutie chráneného priestoru pre deti na hranie, ktorý nie je nebezpečný. V zariadeniach, v ktorých sa nachádzajú maloleté osoby bez sprievodu, by mali byť zavedené osobitné preventívne opatrenia, aby sa zabránilo ich strateniu.

Osvedčený postup so zreteľom na bezpečnostné opatrenia

V pobytových táboroch sa za osvedčený postup považuje:

- sprístupnenie priestorov, v ktorých osobitné skupiny môžu v súkromí vyjadriť obavy týkajúce sa bezpečnosti, aby sa tým podporilo ohlasovanie násillia;
- využívanie systému na zaznamenávanie alebo registráciu bezpečnostných incidentov.

1.5. Spoločné priestory

Úvodné poznámky

V rámci tohto usmernenia sa výrazom „spoločné priestory“ rozumejú priestory, kde žiadatelia jedia a trávajú svoj voľný čas. Veľkosť a usporiadanie spoločného priestoru, ako aj jeho funkčnosť závisia od typu ubytovania, v ktorom sa žiadatelia nachádzajú. To znamená, že „spoločnými priestormi“ sa môžu označovať jedna alebo viac miestností, ktoré môžu žiadatelia používať.

Pokiaľ ide o väčšie ubytovacie zariadenia, „spoločnými priestormi“ sa môže rozumieť celý rad rôznych miestností, z ktorých každá plní viacero úloh, napríklad na stravovanie, vykonávanie voľnočasových aktivít alebo zúčastňovanie sa na iných kolektívnych aktivitách (napr. vyučovanie jazykov, poskytovanie informácií). Zároveň menšie zariadenia môžu mať jednu viacúčelovú miestnosť, ktorú možno zmeniť na jedáleň/obývaciu izbu alebo miestnosť na vykonávanie voľnočasových aktivít, a to v závislosti od potrieb a denného času. Za predpokladu, že sa môže zabezpečiť dostatočné súkromie, spoločný priestor menších zariadení alebo jeho časti môžu slúžiť aj pre žiadateľov na stretávanie sa so sociálnymi pracovníkmi alebo právnymi poradcami.

Čo je dôležité, výraz „voľnočasové aktivity“ sa vzťahuje na aktivity, na ktorých sa zúčastňujú nielen deti, ale aj dospelí. To vychádza z dôležitej väzby, ktorá existuje medzi možnosťou zapojenia žiadateľov do voľnočasových aktivít a ich duševným zdravím. Existencia priestoru pre voľnočasové aktivity alebo možnosť zapojiť žiadateľov do kolektívnych aktivít (napríklad vyučovania jazykov, skupinových informačných sedení alebo športových aktivít) je dôležitá, pretože pomáha zaistiť pevnejšiu štruktúru ich dňa, a tým pomôcť znížiť napätie vyplývajúce z toho, že trávajú príliš veľa času v nečinnosti. Toto je dôležité najmä počas počiatočných etáp konania o azyle, keď žiadatelia (ešte) možno nemajú prístup na pracovný trh alebo nemajú možnosť zapojiť sa do formálnej odbornej prípravy.

Normy a ukazovatele

NORMA 12: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali dostatočný priestor na jedenie.

Ukazovateľ 12.1: Všetci žiadatelia majú mať možnosť jesť v priestore vyhradenom na tento účel.

- **Doplňujúce poznámky:** Všetci žiadatelia môžu jesť v jedálni (vo väčších zariadeniach) alebo v miestnosti, v ktorej je stôl a väčší počet stoličiek. Miesto na jedenie môže mať aj iné funkcie, pokiaľ je v určitých časoch k dispozícii na jedenie.

NORMA 13: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali dostatočný priestor na voľnočasové a skupinové aktivity.

Ukazovateľ 13.1: Vnútri ubytovania alebo na verejnom priestranstve v jeho blízkosti existuje plocha, ktorá je vhodná na voľnočasové aktivity.

- **Doplňujúce poznámky:** Pri zriaďovaní miestností pre voľnočasové aktivity v kolektívnom ubytovaní by sa malo zohľadniť pohlavie, vek a kultúrne a náboženské potreby žiadateľov. Ak je to možné, môže to zahŕňať oddelené miestnosti alebo hodiny, počas ktorých sa môžu miestnosti vyhradené na voľnočasové aktivity používať.

Ukazovateľ 13.2: Ak skupinové aktivity organizuje členský štát, k dispozícii je dostatočný a primeraný priestor, napríklad vo forme oddelenej miestnosti.

- **Doplňujúce poznámky:** Výrazom „skupinová aktivita“ sa napríklad rozumejú jazykové kurzy, skupinové informačné sedenia, športové aktivity atď.

Ukazovateľ 13.3: Ak sú v zariadení ubytované deti, existuje pre ne bezpečná miestnosť/priestor na hranie a zapojenie sa do aktivít vonku v samotnom ubytovaní alebo na verejnom priestranstve v jeho blízkosti.

Osvedčený postup vzhľadom na spoločné priestory

Za osvedčený postup sa považuje zabezpečenie dozoru nad deťmi v priestoroch vhodných pre deti, kým sa rodičia zúčastňujú na skupinových aktivitách.

1.6. Hygiena

Úvodné poznámky

Výrazom „hygiena“ sa rozumie postup, v rámci ktorého sa upratovaním a odvozom odpadu priestory udržiavajú čisté, bez infekcií, chorôb atď. V súlade s tým sa výrazom „čistý“ rozumie, že nie sú prítomné hlodavce, hmyz, baktérie a iné nebezpečenstvá. Platné hygienické normy uvedené v tomto oddiele sa vzťahujú na celé ubytovanie vrátane súkromných priestorov, ako aj spoločných priestorov, ktoré sa nachádzajú vnútri ubytovania alebo na tie, ktoré sú vonku (ak je to vhodné). V závislosti od vnútroštátnej situácie môžu byť za vypracovanie a monitorovanie týchto noriem zodpovedné iné príslušné orgány (napr. orgány kontroly hygieny).

Vo väčších zariadeniach sa za „súkromné priestory“ považuje iba spálňa, zatiaľ čo všetky zostávajúce miestnosti patria do kategórie spoločných priestorov. Avšak hygienické normy sa líšia podľa rôznych typov spoločných priestorov, ako sú kuchyňa, sanitárne priestory a iné miestnosti vrátane kancelárií a miestností určených na aktivity. Naopak, v menších zariadeniach by sa mali kuchyňa, kúpeľňa a iné miestnosti považovať tiež za súkromné priestory.

Hoci dodržiavanie primeraných hygienických noriem patrí do celkovej zodpovednosti príslušných orgánov v členských štátoch, môžu sa doň zapojiť aj žiadatelia. V praxi sú žiadatelia obvykle zodpovední za upratovanie súkromných priestorov. Okrem toho v závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov/nariadení môžu žiadatelia upratovať iné priestory na dobrovoľnom základe. V niektorých prípadoch sa toto môže odmeňovať ako súčasť drobných prác vykonávaných v rámci kolektívneho ubytovania. V týchto prípadoch má na upratovanie dohliadať zodpovedný orgán alebo špecializovaná upratovacia spoločnosť.

Podrobný opis povinností spojených so zaisťovaním čistoty ubytovania by mal byť stanovený v domácom poriadku.

Normy a ukazovatele

NORMA 14: Zabezpečiť, aby súkromné a spoločné priestory boli udržiavané v čistote.

Ukazovateľ 14.1: V ubytovacom zariadení sa dodržiava harmonogram upratovania.

- **Doplňujúce poznámky:** Pre každý priestor je stanovené, ako často a v akom rozsahu sa má upratovať.

Ukazovateľ 14.2: Čistota súkromných a spoločných priestorov ubytovania sa pravidelne kontroluje.

- **Doplňujúca poznámka:** Pri kontrolách sa zohľadňujú potreby súkromia žiadateľov.

Ukazovateľ 14.3: Čistota sa kontroluje, keď sa osoby presunú do inej miestnosti alebo do iného ubytovacieho zariadenia.

Ukazovateľ 14.4: Pokiaľ sú žiadatelia zodpovední za upratovanie, majú prístup k potrebným čistiacim prostriedkom a pomôckam, ako aj k ochranným prostriedkom, ako sú rukavice a masky.

Osvedčený postup so zreteľom na zabezpečenie čistoty súkromných a spoločných priestorov

Za osvedčený postup v pobytových táboroch sa považuje zavedenie harmonogramu upratovania, ktorý je napísaný zrozumiteľne, je viditeľný a žiadatelia si ho môžu prečítať.

NORMA 15: Zabezpečiť, aby kuchyňa a sanitárne priestory boli udržiavané v čistote.

Ukazovateľ 15.1: Čistota priestorov je v súlade s miestnymi a vnútroštátnymi predpismi a normami.

- **Doplňujúce poznámky:** V týchto predpisoch môže byť napríklad zmienka o pravidelných postupoch ničenia hlodavcov a škodcov.

Ukazovateľ 15.2: Priestory sa upratujú aspoň raz za deň (v pobytových táboroch) alebo v prípade potreby častejšie.

Ukazovateľ 15.3: Pravidelne sa vykonáva dôkladné upratovanie priestorov.

- **Doplňujúce poznámky:** V pobytových táboroch by sa takéto dôkladné upratovanie mohlo uskutočniť aspoň štyrikrát za rok. Normy pre čistotu kuchýň používaných žiadateľmi alebo na profesionálne varenie sa líšia.

NORMA 16: Zabezpečiť, aby si žiadatelia mohli pravidelne prať bielizeň alebo si ju dávať prať.

Ukazovateľ 16.1: Keď ubytovacie zariadenie poskytuje posteľnú bielizeň a uteráky a zaisťuje ich pranie, mali by sa prať pravidelne.

- **Doplňujúce poznámky:** V prípade postelnej bielizne by sa to malo uskutočňovať minimálne raz za 2 týždne a v prípade uterákov raz za týždeň.

Alternatívne ukazovatele:

Ukazovateľ 16.2 a): Žiadatelia by mali mať možnosť prať bielizeň aspoň raz za týždeň. **ALEBO**

- **Doplňujúce poznámky:** Tento ukazovateľ môže byť objasnený vo vnútroštátnom kontexte špecifikovaním počtu práčok a primeranou možnosťou sušiť bielizeň na stanovený počet osôb.

Ukazovateľ 16.2 b): K dispozícii je služba, ktorá žiadateľom zaisťuje pranie.

- **Doplňujúce poznámky:** Služby práčovne by mali byť dostatočne prístupné, napríklad aspoň 5 dní v týždni (vrátane víkendu).

1.7. Údržba

Úvodné poznámky

V tomto oddiele sa výrazom „údržba“ rozumie súbor aktivít, ktoré je potrebné čo najviac a čo najdlhšie vykonávať na zachovanie pôvodného stavu ubytovania.

Hoci údržba prijímacieho zariadenia patrí do celkovej zodpovednosti príslušných orgánov v členských štátoch, môžu byť do nej na dobrovoľnom základe zapojení aj žiadatelia, ak to povoľujú vnútroštátne právne predpisy/nariadenia.

V niektorých prípadoch by sa to mohlo odmeňovať ako súčasť drobných prác vykonávaných v rámci kolektívneho ubytovania. V týchto prípadoch má na túto činnosť dohliadať zodpovedný orgán alebo špecializovaná spoločnosť zodpovedná za údržbárske práce.

Normy a ukazovatele

NORMA 17: Zabezpečiť bezpečné a riadne fungovanie ubytovacích zariadení prostredníctvom pravidelnej údržby.

Ukazovateľ 17.1: Správne fungovanie ubytovacieho zariadenia, jeho nábytku a vybavenia sa pravidelne kontroluje.

- **Doplňujúce poznámky:** Tieto kontroly by sa mali vykonávať aspoň raz za rok. Pri vykonávaní posúdenia môže pomôcť kontrolný zoznam.

Ukazovateľ 17.2: Žiadatelia majú možnosť nahlásiť, keď je potrebná údržba a opravy.

Ukazovateľ 17.3: Opravy a výmeny potrebné v rámci ubytovania sa vykonávajú okamžite a v primeranej kvalite.

- **Doplňujúce poznámky:** Bez toho, aby bola dotknutá skutočnosť, že celková zodpovednosť za údržbu ubytovania spočíva na prijímacom orgáne, niektoré úlohy údržby môžu vykonávať žiadatelia v rámci drobných prác – za predpokladu, že budú odmeňované a pridelené na dobrovoľnom základe. Za celkový dohľad však v každom prípade zaisťuje zodpovedný orgán.

1.8. Komunikačné zariadenia a služby

Úvodné poznámky

Komunikácia hrá dôležitú úlohu pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu počas celého prijímacieho konania. Výrazom „komunikácia“ sa rozumie komunikácia týkajúca sa procesného postavenia žiadateľov a súkromná komunikácia, napríklad s rodinnými príslušníkmi. Dostatočná možnosť komunikácie môže prispieť k duševnému zdraviu žiadateľov, pretože môže pomôcť predchádzať stavom úzkosti vyplývajúcim z nedostatočného kontaktu s rodinnými príslušníkmi a priateľmi, ktorí zostali v krajine pôvodu alebo sú na ceste, alebo z neprimeraného prístupu ku komunikácii s organizáciami, ktoré poskytujú právnu pomoc alebo iné relevantné služby. V každom prípade by žiadatelia mali mať možnosť v príslušných prípadoch dostávať oznámenie o rozhodnutí prostredníctvom pošty.

Právne odkazy – komunikačné vybavenie a služby

- Článok 18 ods. 2 písm. b) smernice RCD: spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania

Normy a ukazovatele

NORMA 18: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primeraný prístup k telefónu na uskutočnenie volaní týkajúcich sa procesných, právnych, zdravotných a vzdelávacích záležitostí.

Ukazovateľ 18.1: Prístup k telefónu je možný aspoň pre volania týkajúce sa procesných, právnych, zdravotných alebo vzdelávacích záležitostí.

Ukazovateľ 18.2: Žiadatelia majú denný prístup aspoň k jednému telefónu na jednu ubytovaciu jednotku.

- **Doplňujúce poznámky:** Počet telefónov, ktoré majú byť inštalované v priestoroch, bude závisieť od počtu žiadateľov, ktorí sú v nich ubytovaní.

Ukazovateľ 18.3: Žiadatelia môžu telefonovať v súkromí, t. j. iní žiadatelia nemôžu počuť ich konverzáciu.

NORMA 19: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primeraný prístup k internetu.

Ukazovateľ 19.1: Žiadatelia majú prístup k internetu v samotnom ubytovaní alebo na blízkom verejnom priestranstve aspoň štyrikrát za týždeň.

- **Doplňujúce poznámky:** Prístup k internetu v ubytovaní môže byť uľahčený buď prostredníctvom dostupnosti bezdrôtovej siete (Wi-Fi) pre žiadateľov, ktorí majú svoje vlastné komunikačné zariadenia (napr. smartfóny), alebo prostredníctvom dostupnosti primeraného počtu počítačov na stanovený počet osôb. Ak sa prístup k internetu poskytuje mimo ubytovania, tento by mal byť k dispozícii vo vzdialenosti na dochádzku chôdzou alebo tak, že existuje možnosť využitia verejnej dopravy (porovnaj normu 1: Umiestnenie). Prístup k internetu nemusí byť k dispozícii bezplatne (porovnaj ukazovateľ 28.4: Denné dávky).

NORMA 20: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali možnosť nabíjať svoje komunikačné zariadenia.

Ukazovateľ 20.1: V každej spálni je k dispozícii a je dostupná aspoň jedna zásuvka na nabíjanie elektronických zariadení.

Osvedčený postup so zreteľom na uľahčenie prístupu ku komunikačnému zariadeniu a službám

Za osvedčený postup sa považuje:

- umožnenie žiadateľom, aby si mohli bezplatne kopírovať alebo tlačiť dokumenty, ktoré sa týkajú konania o azyle alebo zdravotných záležitostí;
- uľahčenie prístupu k televízii s kanálmi v aspoň dvoch jazykoch, ktoré sú najviac rozšírené medzi žiadateľmi v konkrétnom ubytovaní (porovnaj ukazovateľ 13.1: Spoločné priestory).

2. Strava

Úvodné poznámky

Výrazom „strava“ sa v tomto oddiele rozumie strava, ako aj nealkoholické nápoje. Podľa rovnakého prístupu ako v oddiele o ubytovaní, normy zahrnuté v tomto oddiele by sa mali zohľadniť bez ohľadu na to, či je strava poskytovaná žiadateľom v materiálnej forme alebo vo forme finančných príspevkov alebo poukážok. To znamená, že členské štáty, ktoré sa rozhodnú poskytnúť žiadateľom finančné príspevky alebo poukážky na pokrytie nákladov na stravu, musia zabezpečiť, aby boli dostatočné na zakúpenie takých potravín žiadateľmi, ktoré spĺňajú normy uvedené v tomto oddiele.

Právne odkazy – strava

- Článok 2 písm. g) smernice RCD: vymedzenie materiálnych podmienok prijímania

Normy a ukazovatele

NORMA 21: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k dostatočnej a primeranej strave.

Ukazovateľ 21.1: Dodržiavajú sa normy bezpečnosti potravín.

- **Doplňujúce poznámky:** *V súlade s analýzou nebezpečenstva a kritickými kontrolnými bodmi (HACCP) ⁽⁶⁾ pre prístup k bezpečnosti potravín, ktorý vypracovala Organizácia Spojených národov OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), v otázke hygieny ubytovania, najmä kuchynských priestorov, by sa mal uplatňovať skôr preventívny ako nápravný prístup. V súlade s touto normou by mala byť zabezpečená čistota kuchynských priestorov, pretože nedostatočná čistota by mohla ohroziť celkové zdravie v ubytovaní.*

Ukazovateľ 21.2: Pre dospelých sa podávajú aspoň tri jedlá denne a päť jedál pre maloleté osoby, z ktorých aspoň jedno je varené a podávané teplé.

Ukazovateľ 21.3: Jedlá zabezpečujú vyváženú a pestrú stravu vrátane mlieka pre maloleté osoby a dojčatá v prípade potreby.

- **Doplňujúce poznámky:** *Zloženie jedál je rozmanité, napríklad jedlá sú zložené z obilnín, chleba a ryže, ovocia a zeleniny, mlieka, mliečnych výrobkov, mäsa, vajec alebo rýb.*

Ukazovateľ 21.4: Žiadatelia sú informovaní o zložení jedla.

- **Doplňujúce poznámky:** *Informácie môžu byť poskytnuté všeobecným spôsobom (pomocou etikiet atď.) alebo na požiadanie.*

Ukazovateľ 21.5: Zavedené sú osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami týkajúcimi sa výživy.

- **Doplňujúce poznámky:** *Mali by sa napríklad zohľadniť tehotné a dojčiaci ženy a osoby s niektorými chorobami a alergiami na potraviny.*

Ukazovateľ 21.6: Zohľadňujú sa stravovacie preferencie a obmedzenia osobitných skupín týkajúce sa výživy.

- **Doplňujúce poznámky:** *„Osobitnými skupinami“ sa rozumejú žiadatelia z osobitného náboženského a/alebo kultúrneho prostredia, ako aj žiadatelia, ktorí sú vegetariáni/vegáni.*

⁽⁶⁾ Pozri Organizáciu Spojených národov OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, *Hazard Analysis And Critical Control Point (HACCP) System* [Systém analýzy nebezpečenstva a kritické kontrolné body (HACCP)], (<http://www.fao.org/docrep/005/y1579e/y1579e03.htm>).

Osvedčený postup so zreteľom na poskytovanie stravy

Za osvedčený postup sa považuje:

- umožnenie žiadateľom, aby si varili sami, ak je to možné a primerané, keďže to podporuje ich samostatnosť, zvyšuje pocit normálnosti/pocit domova a môže prispievať k štrukturovaní každodenného života žiadateľov;
- umožnenie žiadateľom, aby im uvarené alebo ohriate jedlá boli podávané osobitne, keď majú dostatočné dôvody na vynechanie pravidelných časov podávania jedla;
- konzultácia so žiadateľmi v súvislosti s jedálnym lístkom a varením jedla.

NORMA 22: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k pitnej vode 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Ukazovateľ 22.1: Každý žiadateľ dostáva minimálne 2,5 litra vody denne, pričom sa berie do úvahy osobná fyziológia a klíma.

- **Doplňujúce poznámky:** Ďalšie podrobnosti o minimálnom dennom množstve pitnej vody možno nájsť v normách vypracovaných v rámci projektu Sphere (⁷).

Alternatívne ukazovatele:

Ukazovateľ 22.2 a): Infraštruktúra ubytovania je primeraná pre pitnú vodu. **ALEBO**

Ukazovateľ 22.2 b): V prípade chýbajúcej infraštruktúry sa pitná voda rozváža.

- **Doplňujúce poznámky:** Žiadatelia by mali byť v prípade potreby informovaní, či je voda z vodovodu pitná.

Osvedčený postup so zreteľom na poskytovanie nápojov

Za osvedčený postup sa považuje poskytovanie čaju a kávy.

⁽⁷⁾ Projekt Sphere, *How much water is needed in emergencies? (Koľko vody je potrebnej v núdzových situáciách?)*, k dispozícii na adrese: http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/WHO_TN_09_How_much_water_is_needed.pdf?ua=1.

3. Odevy a iné nepotravinové položky

Úvodné poznámky

V súlade s oddielmi o ubytovaní a strave normy uvedené v tomto oddiele by sa mali zohľadniť bez ohľadu na to, či sa žiadateľom poskytuje oblečenie v materiálnej forme alebo vo forme finančných príspevkov alebo poukážok. To znamená, že ak sa členské štáty rozhodnú poskytnúť žiadateľom finančné príspevky alebo poukážky na pokrytie nákladov na oblečenie, tento príspevok by mal byť dostatočný na to, aby si kúpili oblečenie v súlade s normami uvedenými v tomto oddiele. Nie sú tým dotknuté situácie, keď už žiadatelia vlastnia dostatočné oblečenie v súlade s normami zahrnutými do tohto oddielu, a tak ďalšie oblečenie nepotrebujú. Výrazom oblečenie sa v tomto oddiele rozumejú odevy a obuv.

V kontexte tohto usmernenia sa výrazom „nepotravinové potreby“ rozumejú základné domáce potreby okrem potravín, napríklad vrátane potrieb osobnej hygieny, čistiacich a pracích prostriedkov, posteľnej bielizne a uterákov. V súvislosti so školopovinnými žiadateľmi nepotravinové potreby zahŕňajú aj školské potreby.

Pri poskytovaní nepotravinových potrieb by sa vždy mala zohľadniť rodinná situácia žiadateľa. Konkrétne, zloženie nepotravinových potrieb a ich poskytnuté množstvo by malo zohľadňovať osobné potreby príslušného žiadateľa.

Právne odkazy – oblečenie a iné nepotravinové potreby

- Článok 2 písm. g) smernice RCD: vymedzenie materiálnych podmienok prijímania

Normy a ukazovatele

NORMA 23: Zabezpečiť, aby mal žiadateľ dostatok oblečenia.

Ukazovateľ 23.1: Žiadateľ má dostatočné množstvo spodnej bielizne na týždeň bez toho, aby ju musel prať.

- **Doplňujúce poznámky:** Osem kusov spodnej bielizne by sa malo považovať za minimum.

Ukazovateľ 23.2: Žiadateľ má aspoň minimálny počet kusov oblečenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Uvedeným by sa malo rozumieť aspoň päť kusov vnútornej vrstvy horného oblečenia (napr. tričko, košeľa, blúzka), aspoň tri kusy dolného oblečenia (nohavice, sukňa, šortky), aspoň tri kusy oblečenia, ako je mikina, sveter alebo sako a dve súpravy nočného oblečenia.

Ukazovateľ 23.3: Žiadateľ má aspoň dva rôzne páry obuvi.

- **Doplňujúce poznámky:** Toto by mohlo zahŕňať jeden pár obuvi na domáce nosenie a jeden pár obuvi na nosenie vonku.

Ukazovateľ 23.4: Žiadatelia dostanú oblečenie čo najskôr.

- **Doplňujúce poznámky:** Do niekoľkých hodín po pridelení do ubytovacieho zariadenia musí byť každý žiadateľ oblečený aspoň v základnom (provizórnom) oblečení, ktorý mu umožní voľne sa pohybovať vo všetkých prístupných priestoroch (v interiéri a exteriéri), ktoré sú preňho určené.

Ukazovateľ 23.5: Ak sa oblečenie už nemôže používať v dôsledku opotrebovania, existuje štandardizovaný spôsob na získanie ďalšieho kusu výmenou.

Ukazovateľ 23.6: Žiadatelia majú dostatok oblečenia pre bábätká a malé deti na 1 týždeň bez toho, aby sa muselo prať.

Osvedčený postup so zreteľom na poskytovanie dostatočného oblečenia

Za osvedčený postup sa považuje:

- zabránenie vytvorenia „uniformovaného vzhľadu“ pre všetkých žiadateľov (ak sa oblečenie poskytuje v materiálnej forme), pretože toto pomáha vyhnúť sa stigmatizácii
- zriadenie „skladu darovaných vecí“ a spojenie sa s humanitárnymi MVO s cieľom získať a rozdeliť použité oblečenie.

NORMA 24: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primerané oblečenie.

Ukazovateľ 24.1: Oblečenie je pre žiadateľov vhodné z hľadiska veľkosti.

Ukazovateľ 24.2: Oblečenie je primerane decentné a je vhodné s ohľadom na prevládajúci štandard hostiteľskej spoločnosti a prostredie žiadateľov.

- **Doplňujúce poznámky:** *Kusy oblečenia (s výnimkou spodnej bielizne) nemusia byť nové, ale mali by byť v dobrom stave.*

Ukazovateľ 24.3: K dispozícii je primerané sezónne oblečenie.

- **Doplňujúce poznámky:** *Znamená to napríklad, že žiadateľ by mal mať zimný kabát/kožuch, rukavice, zimný klobúk, čiapku, zimný šál a zimnú obuv, ak je to potrebné.*

Osvedčený postup so zreteľom na poskytovanie primeraného oblečenia

Za osvedčený postup sa považuje ponúknutie aspoň jedného závoja žiadateľkám ako súčasť poskytovaného súboru oblečenia, ak o to požiadajú.

NORMA 25: Zabezpečiť, aby mali žiadatelia prístup k dostatočným a primeraným potrebám pre osobnú hygienu.

Ukazovateľ 25.1: Existuje zoznam, v ktorom sa špecifikuje, na aký typ a množstvo prostriedkov osobnej hygieny majú žiadatelia určitého veku a pohlavia nárok.

- **Doplňujúce poznámky:** *Tento zoznam je zrozumiteľne oznámený žiadateľom.*

Ukazovateľ 25.2: Potrebné prostriedky osobnej hygieny sú k dispozícii žiadateľom buď prostredníctvom pravidelnej distribúcie v materiálnej forme na hlavu alebo prostredníctvom denných dávok.

- **Doplňujúce poznámky:** *Žiadatelia by mali mať k dispozícii základné hygienické potreby na udržiavanie osobnej čistoty, hygieny a zaistenie prevencie infekčných chorôb. Tieto by mali zahŕňať napríklad: zubnú kefku, zubnú pastu, toaletný papier, mydlo, šampón, holiaci strojček/penu na holenie, vložky, plienky a iné hygienické potreby potrebné na starostlivosť o bábätká.*

NORMA 26: Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k iným dôležitým nepotravinovým potrebám.

Ukazovateľ 26.1: Poskytnuté je dostatočné množstvo posteľnej bielizne a uterákov.

- **Doplňujúce poznámky:** Ak žiadateľ zodpovedá za pranie svojej posteľnej bielizne, poskytnú sa mu najmenej dve sady, aby ich mohol striedať.

Ukazovateľ 26.2: Ak žiadatelia zodpovedajú za pranie svojho vlastného oblečenia, k dispozícii je prací prášok.

Ukazovateľ 26.3: Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Toto napríklad znamená, že rodina s dojčateľom má prístup k funkčnému detskému kočíku a rodina s batolaťom k nočníku. Každé dieťa môže používať hračky prispôbené jeho veku a v dobrom stave. Osobe s telesným postihnutím alebo zotavujúcej sa zo zranenia alebo lekárskej starostlivosti možno poskytnúť barle, invalidný vozík alebo inú zdravotnú pomôcku vždy, keď túto nemožno získať inde (od iných poskytovateľov, ako je systém verejného zdravotníctva).

Osvedčený postup so zreteľom na poskytnutie prístupu k iným podstatným nepotravinovým potrebám

Za osvedčený postup sa považuje to, že sa žiadateľom poskytne žehliaca súprava a sušič na vlasy, ak je to potrebné.

NORMA 27: Zabezpečiť, aby deti zapísané do školy dostali primerané oblečenie a školské potreby, ktoré im umožnia plne sa zúčastňovať na vzdelávacích školských aktivitách.

Ukazovateľ 27.1: Deti, ktoré absolvujú povinnú školskú dochádzku, dostanú primerané oblečenie pre školské aktivity.

- **Doplňujúce poznámky:** Toto by mohlo zahŕňať školskú uniformu, ak je povinná, ako aj športové oblečenie a obuv.

Ukazovateľ 27.2: Deti, ktoré navštevujú školu, dostanú bezplatne školskú tašku (plecniak alebo inú) a všetky veci (učebnice atď.), ktoré škola vyžaduje.

4. Denné dávky

Úvodné poznámky

Aj keď sú v smernici RCD jasne stanovené aspekty týkajúce sa stravy, ubytovania a oblečenia, nevenuje sa priamo podrobnostiam a účelu denných dávok. Napriek tomu je tento pojem dôležitý z hľadiska uspokojenia potrieb žiadateľov.

Denné dávky pokrývajú iné dôležité potreby žiadateľov o medzinárodnú ochranu uvedené v smernici RCD, ktoré presahujú rámec ubytovania, stravy a oblečenia (tie, na ktoré sa poskytujú finančné príspevky, pokiaľ nie sú poskytnuté v materiálnej forme alebo vo forme poukážok).

Pojem „denné dávky“ by v tomto dokumente mal označovať tri odlišné účely, a to:

- umožniť žiadateľom dosiahnuť minimálnu úroveň životného minima okrem základných potrieb, ako sú ubytovanie, strava a oblečenie,
- zabezpečiť minimálny štandard zapojenia žiadateľov do sociálno-kultúrneho života v členskom štáte, v ktorom bývajú,
- poskytnúť žiadateľom určitú mieru autonómie.

V tomto usmernení sa „dennými dávkami“ rozumie minimálny peňažný príspevok poskytovaný žiadateľovi na nešpecifikovaný účel, s ktorým môže voľne nakladať („vreckové“). Okrem toho, ak sa špecifické nepotravinové potreby alebo iné doplnkové potreby neposkytujú v materiálnej forme alebo vo forme poukážok, náklady na ne sa môžu zohľadniť pri výpočte výšky denných dávok poskytovaných žiadateľom.

Ako vyplýva z predchádzajúcich oddielov, normy týkajúce sa ubytovania, stravy a oblečenia, ako aj určité nepotravinové potreby možno splniť bez ohľadu na to, či žiadatelia dostávajú príslušné potreby ako finančný príspevok, v materiálnej forme alebo vo forme poukážok. Posledný prvok („vreckové“) zároveň vychádza z úvahy, že dôstojnú životnú úroveň možno dosiahnuť len vtedy, keď majú žiadatelia určitý stupeň finančnej samostatnosti. Inými slovami, aspoň časť príspevku, ktorá im je poskytovaná, by nemala byť pridelená na konkrétny účel, ale mali by mať možnosť voľne s ňou nakladať podľa vlastných osobných potrieb a preferencií.

Vzhľadom na odlišné normy a životné náklady v členských štátoch sa v tomto oddiele neusilujeme stanoviť presnú výšku denných dávok, ktoré by mali byť žiadateľom poskytnuté. Bez ohľadu na metódu použitú na výpočet denných dávok by uvedené tri účely mali byť vždy splnené. To znamená, že denné dávky by sa nemali považovať za prejav štedrosti, ale za niečo, čo je rovnako dôležité ako ubytovanie, strava a oblečenie a sú neoddeliteľnou súčasťou materiálnych podmienok prijímania.

Právne odkazy – denné dávky

- Článok 2 písm. g) smernice RCD: vymedzenie materiálnych podmienok prijímania

Normy a ukazovatele

NORMA 28: Zabezpečiť, aby boli poskytované primerané denné dávky.

Ukazovateľ 28.1: Rozsah denných dávok je jasne vymedzený.

Ukazovateľ 28.2: Metóda výpočtu denných dávok je jasne stanovená.

- **Doplňujúce poznámky:** „Stanovená“ znamená, že sú opísané prvky, ktoré sa berú do úvahy pri určovaní výšky denných dávok a faktory, ktoré sa berú do úvahy pri posudzovaní výšky u každej z nich.

Ukazovateľ 28.3: Denné dávky sa poskytujú žiadateľom ako prostriedky, ktoré majú voľne k dispozícii („vreckové“) a ktoré im umožňujú získať primeraný stupeň samostatnosti.

- **Doplňujúce poznámky:** Denné dávky, ktoré sú „voľne k dispozícii“, sa nikdy nemôžu poskytovať v materiálnej forme. Skutočná výška by mala byť stanovená s ohľadom na vnútroštátnu situáciu. Mali by sa zohľadniť

doplnkové potreby nad rámec základných potrieb, ako sú výrobky alebo služby podľa individuálneho výberu (napr. kultúrne aktivity, sladkosti, tabakové výrobky, hry, trávenie času vonku).

Ukazovateľ 28.4: Výška denných dávok tiež odráža minimálne nasledujúce výdavky (pokiaľ nie sú zabezpečené v materiálnej forme): komunikácia a informácie, školské potreby, osobná hygiena a starostlivosť o telo, voľnočasové aktivity a náklady na dopravu, keď súvisia s prístupom k zdravotnej starostlivosti a získaniu liekov, konaním o azyle a právnou pomocou a vzdelávaním detí zapísaných do školy.

- **Doplňujúce poznámky:** *Pokiaľ ide o poskytovanie školských potrieb a prostriedkov osobnej hygieny a starostlivosti o telo v materiálnej forme, pozri normy 25 a 26: Prístup k hygienickým potrebám a iným nepotravinovým potrebám a normu 29: Prístup k potrebnej zdravotnej starostlivosti.*

Ukazovateľ 28.5: Denné dávky sa poskytujú pravidelne aspoň raz za mesiac, pokiaľ ide o „vreckové“.

- **Doplňujúce poznámky:** *Pravidelnosť poskytovania by mala byť stanovená podľa účelu (ak je špecifikovaný), výšky a formy zvolenej pre poskytovanie dávok. Vždy by mala byť zabezpečená transparentnosť.*

Osvedčený postup pri poskytovaní denných dávok

Za osvedčený postup sa považuje:

- zohľadnenie individuálnej situácie žiadateľa (napr. vek/zloženie rodiny) pri výpočte výšky poskytovaných denných dávok;
- poskytovanie denných dávok vopred na obdobie, na ktoré majú byť poskytnuté;
- poskytovanie dávky každému dospelému členovi rodiny osobitne (a nie iba „hlave“ rodiny pre celú rodinu).

5. Zdravotná starostlivosť

Úvodné poznámky

Výrazom „zdravotná starostlivosť“, uvedeným v tomto oddiele, sa rozumie starostlivosť o duševné a fyzické zdravie, ktorá sa poskytuje žiadateľom o medzinárodnú ochranu. Zahŕňa aj poradenstvo pre žiadateľov, ktorí trpia závažnými ochoreniami, a potrebné opatrenia na podporu rehabilitácie obetí násilia a mučenia. V tejto súvislosti lekárske vyšetrenie vykonávané viacerými členskými štátmi na začiatku prijímacieho konania môže poskytnúť dôležitý počiatočný bod, pretože umožňuje vytvoriť si jasnejšiu predstavu o zdravotných potrebách, ktorým sa je potrebné počas prijímacieho konania venovať. Na účely tohto oddielu sa pod pojmom „zdravotnícky personál“ rozumejú kvalifikovaní zdravotnícki pracovníci (napr. lekári, zubári, zdravotné sestry), ako aj psychológovia.

Tieto pokyny by sa mali vykladať v súlade so všeobecnými zásadami súhlasu a zachovania dôvernosti, ktoré sa vzťahujú na všetkých prijímacích pracovníkov a zdravotnícky personál zapojený do poskytovania zdravotnej starostlivosti, ako aj na tlmočníkov. V žiadnej etape sa informácie nemôžu ďalej poskytovať bez predchádzajúceho súhlasu pacienta. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne predpisy, ktoré upravujú prístup k zdravotným záznamom, žiadatelia by mali mať v prípade potreby právo na prístup k svojim zdravotným záznamom.

Právne odkazy – zdravotná starostlivosť

- Článok 13 smernice RCD: lekárske vyšetrenie
- Článok 17 smernice RCD: všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti
- Článok 19 smernice RCD: zdravotná starostlivosť

Normy a ukazovatele

NORMA 29: Zabezpečiť prístup k potrebnej zdravotnej starostlivosti aspoň na úrovni pohotovostnej zdravotnej starostlivosti a nevyhnutnej liečby chorôb a závažných duševných porúch.

Ukazovateľ 29.1: Žiadateľ má prístup k všetkým typom služieb nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti.

- **Doplňujúce poznámky:** Ak je to možné, pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti by sa malo zohľadniť pohlavie (napríklad na požiadanie prístup k ženskému zdravotníckemu personálu, keď je k dispozícii).

Ukazovateľ 29.2: Služby zdravotnej starostlivosti poskytuje kvalifikovaný zdravotnícky personál.

Ukazovateľ 29.3: Zdravotná starostlivosť je k dispozícii vnútri ubytovania alebo vonku v primeranej vzdialenosti.

- **Doplňujúce poznámky:** Podrobnejšie vysvetlenie „primeranej vzdialenosti“, pozri normu 1: Umiestnenie.

Ukazovateľ 29.4: Nevyhnutná zdravotná starostlivosť vrátane predpísaných liekov sa poskytuje bezplatne alebo je kompenzovaná prostredníctvom denných dávok.

- **Doplňujúce poznámky:** Znamená to, že doprava k nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti a poskytnutie liekov sú bezplatné (porovnaj normu 1: Umiestnenie, normu 28: Poskytovanie denných dávok).

Ukazovateľ 29.5: Zavedené sú primerané opatrenia s cieľom zabezpečenia, aby žiadateľ mohol komunikovať so zdravotníckym personálom.

- **Doplňujúce poznámky:** Znamená to najmä, že v prípade potreby je zabezpečený školený tlmočník (bezplatne). Ak s tým žiadateľ súhlasí, tlmočiť môžu aj iné osoby s výnimkou detí.

Ukazovateľ 29.6: Vykonali sa opatrenia na zabezpečenie prístupu k prvej pomoci v naliehavých prípadoch.

- **Doplňujúce poznámky:** Mala by byť k dispozícii lekárnička prvej pomoci.

Ukazovateľ 29.7: Žiadateľovi je poskytnutý prístup k jeho zdravotným záznamom bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy.

- **Doplňujúce poznámky:** Ak žiadateľ(-ka) súhlasil(-a), zdravotný záznam môže byť presunutý od jedného zdravotníckeho odborníka k druhému.

Ukazovateľ 29.8: Pre žiadateľov s osobitnými zdravotnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.

- **Doplňujúce poznámky:** Toto by napríklad zahŕňalo prístup k pediatrickej, gynekologickej alebo prenatalnej zdravotnej starostlivosti alebo zabezpečenie potrebnej starostlivosti osobám so zdravotným postihnutím. Zahŕňalo by to aj poradenstvo poskytované obetiam obchodovania s ľuďmi a (rodovo motivovaného) násillia, ako aj obetiam mučenia alebo iných foriem psychického alebo fyzického násillia.

Osvedčený postup so zreteľom na zdravotnú starostlivosť

Za osvedčený postup sa považuje:

- vybavenie kolektívneho ubytovacieho zariadenia aspoň jedným členom personálu, ktorý je vyškolený v poskytovaní prvej pomoci;
- poskytovanie preventívnej zdravotnej starostlivosti vrátane lekárskeho vyšetrenia pri prijímaní a/alebo očkovania, keď preventívna zdravotná starostlivosť a/alebo očkovanie nie sú súčasťou všeobecných povinných zdravotných programov;
- poskytovanie kondómov, ako aj niektorých liekov bezplatne, aj keď nie sú predpísané.

6. Poskytovanie informácií a poradenstva

Úvodné poznámky

„Poskytovaním informácií“ v tomto dokumente sa rozumie iba informácie v rámci smernice RCD. Bez toho, aby boli dotknuté informácie, ktoré majú byť poskytnuté žiadateľom o medzinárodnú ochranu podľa iných príslušných nástrojov, ako je prepracované znenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (ďalej len: „smernica APD“) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len: „dubľinské nariadenie III“), toto usmernenie nezahŕňa normy týkajúce sa informácií o konaní o azyle. Je však potrebné poznamenať, že v niektorých členských štátoch môže do zodpovednosti prijímacích orgánov spadať aj poskytovanie takýchto informácií.

Aby sa zabránilo preťaženiu žiadateľa nadmerným množstvom informácií pri prijímaní, mali by sa informácie poskytovať s ohľadom na konkrétny čas a etapu konania. Členské štáty sa vyzývajú, aby stanovili časový rámec s uvedením typu informácií, ktoré majú byť poskytnuté žiadateľom na vnútroštátnej úrovni, pričom sa zohľadní celková maximálna lehota 15 dní, ktorú stanovuje článok 5 smernice RCD.

Pokiaľ ide o povinnosť členského štátu zaručiť živobytie žiadateľov a chrániť nielen fyzické, ale aj duševné zdravie, ako je stanovené v článku 17 ods. 2, pre žiadateľov majú byť k dispozícii primerané podporné opatrenia, napríklad sociálne poradenstvo. Toto môže zahŕňať rôzne typy pomoci od usmernenia žiadateľov, ako sa majú dostať k verejným službám, kultúrnej mediácii a orientácii, po riešenie konfliktov, ako aj usmernenie ako zvládať konkrétne situácie a nasledujúce kroky v živote. Okrem toho by poradenstvo mohlo uľahčiť identifikáciu žiadateľov s osobitnými potrebami (porovnaj oddiel 7: Identifikácia, posudzovanie a reakcia na osobitné potreby).

Právne odkazy – poskytovanie informácií a poradenstva

- Článok 5 smernice RCD: informácie
- Článok 17 ods. 1 a ods. 2: všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti

Normy a ukazovatele

NORMA 30: Zabezpečiť, aby žiadateľ dostával informácie o výhodách a povinnostiach, ktoré sa vzťahujú na podmienky prijímania relevantné pre každú etapu, a týmto informáciám porozumel.

Ukazovateľ 30.1: Písomné informácie sa poskytujú v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.

- **Doplňujúce poznámky:** Informácie by sa mali poskytovať zrozumiteľným jazykom bez použitia odborných výrazov.

Ukazovateľ 30.2: Ak je to potrebné a vhodné, informácie sa tiež poskytujú ústne v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie.

- **Doplňujúce poznámky:** Informácie by sa mali poskytovať ústne aspoň v prípade negramotnosti alebo v prípadoch, keď osoba nechápe poskytované písomné informácie.

Ukazovateľ 30.3: Informácie zahŕňajú všetky aspekty podmienok prijímania vrátane výhod a povinností vyplývajúcich zo smernice RCD.

- **Doplňujúce poznámky:** Informácie by mali minimálne zahŕňať právo na prijatie v závislosti od právneho postavenia, formu poskytovania materiálnych podmienok prijímania (ubytovanie, stravu, oblečenie a denné dávky), prístup k zdravotnej starostlivosti a osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami, ak

je to relevantné. Žiadateľovi by mal byť jasne oznámený domový poriadok. Informácie tiež môžu zahŕňať dostupnosť ďalšej psychosociálnej podpory, informácie o sociálnych normách v rámci členského štátu, poradenstvo o dennom živote vrátane riešenia konfliktov atď.

Ukazovateľ 30.4: Informácie sa poskytujú včas (maximálne do 15 dní) po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Ukazovateľ 30.5: Informácie sa poskytujú podľa osobitných potrieb a individuálnej situácie žiadateľov.

- **Doplňujúce poznámky:** V prípade detí sa informácie poskytujú spôsobom vhodným pre deti (napr. prostredníctvom použitia piktogramov, použitím formulácií vhodných pre deti atď.). Pre osoby so zhoršeným zrakom alebo s duševným postihnutím sa informácie poskytujú prispôbeným spôsobom. Poskytovanie informácií zahŕňa aspekty, ktoré sa vzťahujú na rodovo motivované násilie alebo obchodovanie s ľuďmi.

Osvedčený postup so zreteľom na poskytovanie informácií

Za osvedčený postup sa považuje:

- poskytovanie informácií žiadateľovi písomne aj ústne, napríklad s pomocou tlmočníkov alebo kultúrnych mediátorov;
- zabezpečenie vizualizácie informácií prostredníctvom videí alebo piktogramov;
- overenie, či žiadateľ rozumel poskytnutým informáciám;
- poskytnutie informácií s ohľadom na čas a etapu konania:
 - ✓ deň príchodu: poskytnutie základných informácií o fungovaní ubytovania, práve na prijatie a súvisiacich službách vrátane dostupnosti sociálneho pracovníka (alebo iného personálu relevantného pre vstupné konanie);
 - ✓ ideálne do 3 dní, nie dlhšie ako 15 dní: poskytnutie doplňujúcich informácií o fungovaní ubytovania, dennom živote, aktivitách, škole a kurzoch. Poskytnutie domového poriadku v písomnej forme vrátane povinností žiadateľa voči iným žiadateľom (ako sú práva žien, rešpektovanie sexuálnej rôznorodosti a práv osôb LGBTI) a povinností, ktoré sa týkajú podmienok prijímania, ktoré musia žiadatelia dodržiavať;
 - ✓ počas prijímania: poskytnutie doplňujúcich informácií o práve na prijatie a v závislosti od jeho relevantnosti: právo na pobyt, dobrovoľný návrat, právo na prácu, potrebné aspekty týkajúce sa administratívy, fyzická a psychologická pohoda, práva a povinnosti spojené so životom v spoločnosti členského štátu, dostupné kurzy a aktivity, zvyšovanie informovanosti o osobnej hygiene, sexuálne prenosných chorobách a antikoncepcii, riešení konfliktov, triedení odpadu, upratovaní, spotrebe energie atď.;
 - ✓ na konci pobytu: potrebné informácie pre príjemcov medzinárodnej ochrany a tých, ktorých žiadosti o medzinárodnú ochranu boli zamietnuté (ubytovanie, prístup k zdravotnej starostlivosti atď.).

NORMA 31: Zabezpečiť poskytovanie informácií o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré poskytujú špeciálnu právnu pomoc, a o organizáciách, ktoré by mohli pomôcť žiadateľom alebo ich informovať ohľadne dostupných podmienok prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti.

Ukazovateľ 31.1: Žiadateľom sa poskytujú informácie o dostupnej právnej pomoci a o prístupe k nej.

Ukazovateľ 31.2: Informácie poskytované žiadateľom zahŕňajú kontaktné údaje o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré môžu informovať žiadateľov o dostupných podmienkach prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti a o prístupe k nim.

Ukazovateľ 31.3: Písomné informácie sa poskytujú v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.

- **Doplňujúce poznámky:** Informácie by sa mali poskytovať zrozumiteľným jazykom bez použitia odborných výrazov.

Ukazovateľ 31.4: Ak je to potrebné a vhodné, informácie sa tiež poskytujú ústne v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie.

- **Doplňujúca poznámka:** Informácie by sa mali poskytovať ústne aspoň v prípade negramotnosti alebo v prípadoch, keď osoba nechápe poskytované písomné informácie.

Ukazovateľ 31.5: Informácie by sa mali poskytovať včas (maximálne do 15 dní) po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Ukazovateľ 31.6: Informácie sa poskytujú v súlade s osobitnými potrebami a osobnou situáciou žiadateľov.

- **Doplňujúce poznámky:** Napríklad informácie zamerané na deti sa poskytujú spôsobom vhodným pre deti (napríklad grafickou formou, pomocou piktogramov). Ďalšie poskytnuté informácie môžu zahŕňať aspekty, ktoré sa vzťahujú na rodovo motivované násilie alebo obchodovanie s ľuďmi.

NORMA 32: Zabezpečiť primeraný prístup k právnym poradcem alebo zástupcom, osobám, ktoré zastupujú UNHCR, Červený kríž, medzivládne a príslušné mimovládne organizácie uznávané príslušným členským štátom, aby mohli žiadateľom pomôcť.

Ukazovateľ 32.1: Prístup uvedených subjektov je obmedzený len vtedy, ak je to potrebné z dôvodu bezpečnosti priestorov a žiadateľov, za predpokladu, že sa prístup týmto neobmedzí priveľmi alebo sa neznemožní.

Ukazovateľ 32.2: Uvedené subjekty sa môžu stretnúť a hovoriť so žiadateľmi za podmienok zaisťujúcich primerané súkromie.

NORMA 33: Zabezpečiť prístup k sociálnemu poradenstvu pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu.

Ukazovateľ 33.1: Sociálne poradenstvo je k dispozícii pre žiadateľov vnútri alebo mimo ubytovacieho zariadenia.

Ukazovateľ 33.2: Žiadatelia môžu mať prístup k sociálnemu poradenstvu pravidelne a podľa ich osobných potrieb.

- **Doplňujúce poznámky:** Prístup k sociálnemu poradenstvu môže mať formu osobného pohovoru alebo pohovoru prostredníctvom telefónu.

7. Identifikácia, posudzovanie a reakcia na osobitné potreby

Úvodné poznámky

Žiadatelia o medzinárodnú ochranu sú vo všeobecnosti v zraniteľnej situácii vzhľadom na neistotu ich postavenia v cudzej krajine a často aj na ich skúsenosti z krajiny pôvodu a/alebo z cesty. Preto, ako je znázornené na obrázku 1 v úvode tohto dokumentu, osobitné potreby sú pri poskytovaní podmienok prijímania prierezové, pretože niektorí žiadatelia budú požadovať ďalšiu osobitnú podporu spojenú s jedným z oddielov zahrnutých v tomto usmernení, aby mohli rovnocenne požívať práva a výhody podľa smernice RCD.

Prijímajúci úradníci, ktorí sú v kontakte so žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, a každá zapojená osoba by počas celého konania mali vedieť o možných osobitných potrebách a mali by byť schopní identifikovať ich. Ukazovatele a osobitné potreby treba zaznamenať čo najskôr po ich zistení a tieto informácie majú byť oznámené príslušným zainteresovaným stranám, aby bolo možné poskytnúť potrebné záruky a podporu.

Záruky pre žiadateľov s osobitnými potrebami sa uvádzajú v kapitole IV smernice RCD. Neúplný zoznam osôb, ktoré môžu mať osobitné potreby pri prijímaní, zahŕňa: maloleté osoby, maloleté osoby bez sprievodu, zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy, slobodné matky alebo otcov s maloletými deťmi, obeť obchodovania s ľuďmi, osoby so závažným ochorením, osoby s duševnou poruchou a osoby, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia, ako sú napríklad obeť mrzačenia ženských pohlavných orgánov.

Okrem toho sú členské štáty povinné posúdiť, uviesť a riešiť osobitné potreby týchto žiadateľov včas a zabezpečiť, aby identifikácia bola možná aj v neskoršej etape, ak sa zraniteľnosti neprejavia skôr.

Jedným z dôležitých aspektov je potreba zabezpečiť riadne fungovanie referenčných mechanizmov v členských štátoch, aby bolo možné osobitné potreby účinne oznamovať. Bez toho, aby bola dotknutá zásada zachovania dôvernosti, vnútroštátne orgány by mali byť schopné a povinné podeliť sa o príslušné informácie ohľadne identifikovaných osobitných potrieb. Napríklad, keď si úradníci primárneho kontaktu, napr. príslušníci pohraničnej stráže, všimnú, že osoba má osobitné potreby, mali by ich oznámiť prijímacím orgánom, aby jej boli čo najskôr zabezpečené nevyhnutné záruky. Na druhej strane bývajú prijímací úradníci často v pozícii, keď žiadateľov môžu pozorovať počas dlhšieho obdobia a vybudovať si tak dôveru. Toto im umožní účinne identifikovať osobitné potreby, ktoré nemusia byť spočiatku zjavné. Pretože tieto informácie sa tiež týkajú potenciálnych osobitných procesných potrieb, je veľmi dôležité, aby ich prijímací orgán oznámil rozhodujúcemu orgánu.

Tento oddiel usmernenia sa venuje povinnostiam členských štátov identifikovať, posúdiť a zaznamenať a/alebo oznámiť osobitné potreby pri prijímaní a reagovať na ne včasným spôsobom. Niektoré príklady osobitných záruk pri prijímaní sú uvedené v iných oddieloch tohto dokumentu. Komplexnejšie usmernenie a praktický nástroj v tomto ohľade vám poskytne nástroj úradu EASO na identifikáciu osôb s osobitnými potrebami (IPSN)⁽⁸⁾.

Právne odkazy – identifikácia, posúdenie a reakcia na osobitné potreby

- Článok 21 smernice RCD: všeobecná zásada
- Článok 11 smernice RCD: posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní
- Článok 23: maloleté osoby
- Článok 24: maloleté osoby bez sprievodu
- Článok 25: obeť mučenia a násillia

⁽⁸⁾ <http://ipsn.easo.europa.eu/>.

Normy a ukazovatele

NORMA 34: Zabezpečiť, aby bol zavedený mechanizmus na identifikovanie a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.

Ukazovateľ 34.1: Je zavedený štandardizovaný mechanizmus na identifikovanie a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní ktoréhokoľvek žiadateľa.

- **Doplňujúca poznámka:** Ako je stanovené v článku 22 ods. 2 smernice RCD, tento mechanizmus nemusí mať formu správneho konania, ale by sa mal odvolávať na normy pre ochranu detí a zabezpečenie detí. Nástroj IPSN úradu EASO by mohol byť integrovaný do takéhoto mechanizmu.

Ukazovateľ 34.2: Mechanizmus jasne predpisuje, kto je zodpovedný za identifikáciu a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.

- **Doplňujúce poznámky:** V závislosti od vnútroštátneho systému, môžu byť do identifikácie a posudzovania osobitných potrieb zapojené rôzne subjekty. V mechanizme by mali byť jasne uvedené úlohy rôznych subjektov.

Ukazovateľ 34.3: Mechanizmus jasne predpisuje, ako sa identifikácia a posúdenie zaznamenávajú a oznamujú žiadateľovi a príslušným subjektom.

- **Doplňujúce poznámky:** Zaznamenávanie a účinné oznamovanie informácií týkajúce sa osobitných potrieb príslušným subjektom je veľmi dôležité, aby sa zabezpečilo zavedenie potrebných záruk. Počas používania mechanizmu budú platiť vnútroštátne predpisy o zachovaní dôvernosti a ochrane údajov. V niektorých prípadoch budú platiť formálne postupy, ako napríklad v prípade národných referenčných mechanizmov pre obeť obchodovania s ľuďmi.

NORMA 35: Zabezpečiť účinné používanie mechanizmu na identifikáciu a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.

Ukazovateľ 35.1: Na identifikovanie, posudzovanie a monitorovanie osobitných potrieb sú pridelené dostatočné zdroje.

Ukazovateľ 35.2: Počiatočná identifikácia a posúdenie osobitných potrieb sa vykoná čo najskôr.

- **Doplňujúce poznámky:** Identifikácia a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní sa môže uskutočniť v rôznych etapách. Odporúča sa, aby sa počiatočná identifikácia a posúdenie uskutočnili počas prijímania (1 až 3 dni). Ďalšia priebežná identifikácia a/alebo posúdenie by sa mali uskutočniť v závislosti od príslušných osobitných potrieb.

Ukazovateľ 35.3: Osobitné potreby, ktoré sa prejavujú v neskoršej etape, sú primerane identifikované a posúdené.

- **Doplňujúce poznámky:** Niektoré osobitné potreby pri prijímaní môžu vyjsť najavo až v neskoršej etape. Preto je dôležité, aby sa identifikácia a posudzovanie vykonávali priebežne.

Ukazovateľ 35.4: Kde je to potrebné, do posudzovania osobitných potrieb sa zapoja špecializovaní účastníci.

- **Doplňujúce poznámky:** Do posudzovania osobitných potrieb môžu byť zapojení špecializovaní účastníci, ako sú psychológovia alebo zdravotnícki odborníci, a to v závislosti od charakteru týchto potrieb. Pre prijímacie orgány by mal byť ich posudok v prípade potreby skutočne k dispozícii.

Ukazovateľ 35.5: Sú vytvorené komunikačné kanály medzi prijímacím orgánom a rozhodujúcim orgánom, tieto sa používajú a orgány vzájomne spolupracujú.

- **Doplňujúce poznámky:** Identifikácia a posudzovanie osobitných potrieb sú účinnejšie, keď sú informácie oznamované medzi orgánmi bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne predpisy o zachovaní dôvernosti a ochrane údajov.

Ukazovateľ 35.6: Identifikácia a posudzovanie osobitných potrieb pri prijímaní sa uskutočňuje bez toho, aby bolo dotknuté skúmanie, či žiadatelia potrebujú medzinárodnú ochranu.

- **Doplňujúce poznámky:** Je dôležité, aby sa jasne oddelili otázky identifikácie a posudzovania osobitných potrieb pri prijímaní (a konaní) a preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Zatiaľ čo v niektorých prípadoch má na výsledok žiadosti vplyv aj situácia zraniteľnosti žiadateľov, účelom identifikácie a posudzovania podľa tohto usmernenia je výlučne zaručenie účinného prístupu k právam a výhodám podľa smernice RCD počas konania o azyle.

NORMA 36: Zabezpečiť, aby boli osobitné potreby, ktoré boli identifikované pri prijímaní, včas zohľadnené.

Ukazovateľ 36.1: Prijme sa primerané a okamžité opatrenie, aby sa zohľadnili identifikované a posudzované osobitné potreby.

- **Doplňujúca poznámka:** Mali by sa pridať dostatočné zdroje, ktoré umožnia zohľadniť osobitné potreby. Okrem toho by sa mali podľa potreby používať štandardné operačné postupy a/alebo referenčné mechanizmy.

Ukazovateľ 36.2: Pokiaľ sa identifikovali osobitné potreby, existuje zavedený mechanizmus na zabezpečenie ich pravidelného monitorovania.

- **Doplňujúce poznámky:** Členské štáty by mali tiež počítať s pravidelným následným monitorovaním identifikovaných osobitných potrieb.

Osvedčený postup pri identifikácii, posúdení a reakcii na osobitné potreby

Za osvedčený postup sa považuje:

- stanovenie mechanizmu na identifikovanie a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní v rámci vnútroštátnych operačných postupov. Nástroj IPSN úradu EASO by mal byť integrovaný do týchto postupov, a to najmä aplikovaním usmernenia týkajúceho sa „podpory prijímania“;
- považovanie aj iných kategórií ako kategórií, ktoré sú uvedené v neúplnom zozname v kapitole IV smernice RCD za žiadateľov s osobitnými potrebami, a to napríklad osoby LGBTI, ľudia s inými osobitnými potrebami súvisiacimi s rodom a negramotní žiadatelia.

Nástroj úradu EASO na identifikáciu osôb s osobitnými potrebami (IPSN)

Na podporu členských štátov pri identifikovaní a posudzovaní osobitných potrieb z hľadiska procesných záruk a záruk prijímania, úrad EASO vypracoval interaktívny internetový nástroj, ktorý je verejne prístupný vo viacerých jazykoch EÚ.

Nástroj IPSN je intuitívnym praktickým nástrojom určeným na podporu včasnej a priebežnej identifikácie osobitných potrieb jednotlivca bez požiadavky na špecializované vedomosti. Využíva na to prehľad ukazovateľov spojených s rôznymi kategóriami osôb s možnými osobitnými potrebami. Zoznam zahŕňa všetky kategórie uvedené v smernici RCD, ako aj osoby LGBTI a osoby s osobitnými potrebami vzťahujúcimi sa na rod. Výberom kategórie sa poskytujú ďalšie informácie s cieľom posúdiť, či má žiadateľ príslušné osobitné potreby a vytvára sa kontrolný zoznam a krátke usmernenie k príslušným podporným opatreniam. Podpora pri prijímaní je jedným z aspektov vyvinutých v rámci nástroja IPSN.

Keď používateľ vytvorí príslušné informácie, môže si vytlačiť alebo uložiť správu vrátane výberu rôznych prvkov. Správa sa môže pred uložením a/alebo vytlačením ďalej individualizovať pre konkrétny prípad, ktorý je k dispozícii.

Integrácia nástroja IPSN do vnútroštátneho mechanizmu, ktorý je v súlade s normami v tomto oddiele, predstavuje odporúčaný osvedčený postup.

Nástroj je k dispozícii na <https://ipsn.easo.europa.eu>.

8. Odborná príprava pracovníkov

Úvodné poznámky

Vzhľadom na rôznorodosť vnútroštátneho systému prijímania sa úlohy, kvalifikácie a potreby odbornej prípravy pracovníkov, ktorí pracujú so žiadateľmi v súvislosti s prijímaním, medzi členskými štátmi EÚ líšia. Pokiaľ ide o usmernenie zahrnuté do tohto oddielu sa výrazom „prijímací úradník“ rozumejú pracovníci v oblasti azylu, ktorí sú v priamom kontakte so žiadateľmi o medzinárodnú ochranu v súvislosti s prijímaním, bez ohľadu na svojho zamestnávateľa (štát, mimovládna organizácia, súkromný dodávateľ, obec atď.). Títo pracovníci v oblasti azylu môžu zahŕňať sociálnych pracovníkov, pracovníkov v oblasti vzdelávania a zdravotnej starostlivosti, registračných úradníkov, tlmočníkov, vedúcich zariadení, administratívnych/koordinačných pracovníkov atď. V smernici RCD sa uznáva dôležitosť primeranej a priebežnej odbornej prípravy, ako aj relevantnosť mechanizmu na monitorovanie kvality práce vykonávanej prijímacími úradníkmi. Od členských štátov sa osobitne požaduje, aby „prijali príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby orgány a ďalšie organizácie vykonávajúce túto smernicu absolvovali potrebnú základnú odbornú prípravu“.

V tejto súvislosti by sa usmernenie zahrnuté do tohto oddielu malo chápať ako usmernenie, ktoré sa vzťahuje na pracovníkov na všetkých úrovniach (t. j. vrátane stredného a vrcholového manažmentu), ktorí spadajú do rámca vymedzenia výrazu „prijímací úradník“. Ďalej bez toho, aby bola dotknutá potreba poskytnúť osobitnú odbornú prípravu prijímacím úradníkom, ktorí pracujú so žiadateľmi s osobitnými potrebami pri prijímaní, celá odborná príprava by mala byť zosúladená so širším rámcom kódexu správania, v ktorom sa špecifikujú kľúčové pojmy a zásady tvoriace základ práce v súvislosti s prijímaním.

Právne odkazy – odborná príprava pracovníkov

- Článok 18 ods. 7 smernice RCD: spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania
- Článok 24 ods. 4 smernice RCD: maloleté osoby bez sprievodu
- Článok 25 ods. 2 smernice RCD: obeť mučenia a násillia
- Článok 29 ods. 1 smernice RCD: zamestnanci a zdroje

Normy a ukazovatele

NORMA 37: Zabezpečiť, aby prijímací úradníci boli dostatočne kvalifikovaní.

Ukazovateľ 37.1: Každý prijímací úradník má jasný mandát (opis pracovného miesta).

Ukazovateľ 37.2: Každý prijímací úradník je kvalifikovaný v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a nariadeniami, ktoré sa týkajú jeho konkrétneho mandátu (opisu pracovného miesta).

- **Doplňujúca poznámka:** Postup posudzovania kvalifikácie prijímacích úradníkov by mal zahŕňať overenie záznamov v registri trestov s ohľadom na trestné činy alebo priestupky súvisiace s deťmi v prípadoch, keď bude prijímací úradník pracovať v priamom kontakte s deťmi.

NORMA 38: Zabezpečiť, aby prijímací úradníci dostali potrebnú a vhodnú odbornú prípravu.

Ukazovateľ 38.1: Každý prijímací úradník je dôkladne a včas zoznámený so svojou úlohou vrátane platného kódexu správania.

- **Doplňujúce poznámky:** Úvodné školenie by sa malo uskutočniť čo najskôr, nie neskôr ako bezprostredne po zamestnaní prijímacieho úradníka. V závislosti od úlohy pridelennej prijímaciemu úradníkovi by malo úvodné školenie zahŕňať normy platného práva a/alebo predpisov týkajúcich sa prijímania, existujúcich vnútroštátnych a relevantných nástrojov úradu EASO.

Ukazovateľ 38.2: Existujú jasné učebné osnovy odbornej prípravy vrátane požiadaviek na odbornú prípravu pre každú funkčnú skupinu.

- **Dopĺňujúce poznámky:** Základná odborná príprava pre prijímacích úradníkov sa môže poskytovať prostredníctvom modulu učebného plánu odbornej prípravy úradu EASO o prijímaní. Okrem toho moduly zahrnuté do vnútroštátneho učebného plánu môžu siahť od počítačových zručností a cudzích jazykov po kurz infekčných ochorení alebo identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi.

Ukazovateľ 38.3: Odborná príprava sa poskytuje pravidelne a podľa potreby.

- **Dopĺňujúce poznámky:** Mal by byť vypracovaný dlhodobý program odbornej prípravy, ktorého súčasťou bude pravidelná opakovaná odborná príprava. Odborná príprava by sa mala tiež poskytovať v prípade, ak dôjde k podstatným zmenám v platných zákonoch a praxi.

Ukazovateľ 38.4: Minimálna poskytnutá odborná príprava zahŕňa záležitosti týkajúce sa rodu, veku a situácie žiadateľov s osobitnými potrebami, najmä so zreteľom na ochranu detí a zaistenia zodpovedajúcich záruk pre deti vrátane maloletých bez sprievodu a identifikácie obetí mučenia a násilia.

Osvedčený postup so zreteľom na odbornú prípravu zamestnancov

Pre prijímacích manažérov sa za osvedčený postup považuje:

- identifikovanie príležitostí na odbornú prípravu pre prijímacích úradníkov;
- organizovanie odbornej prípravy prostredníctvom dohôd s príslušnými subjektmi (univerzitami, právnikmi, psychológmi atď.).

NORMA 39: Podporovať informovanosť ostatných zainteresovaných strán, ktoré sú v pravidelnom kontakte so žiadateľmi.

Ukazovateľ 39.1: Zavedené sú pravidelné zasadnutia na zvyšovanie informovanosti a/alebo alternatívne opatrenia pre osoby, ktoré sa nepovažujú za „prijímacích úradníkov“, ale napriek tomu sú v kontakte so žiadateľmi vzhľadom na ich profesiu/funkciu.

- **Dopĺňujúce poznámky:** Zasadnutia na zvyšovanie informovanosti sa môžu zamerať na aspekty súvisiace s migráciou vo všeobecnosti a osobitne na kultúrne aspekty. Tieto by napríklad mohli byť organizované pre vzdelávací personál, externé zdravotné služby, bezpečnostný personál v zariadeniach alebo upratovací personál.

NORMA 40: Propagovať podporu pre prijímacích úradníkov orientovanú na proces.

Ukazovateľ 40.1: K dispozícii sú rôzne opatrenia, ktoré pomáhajú riešiť ťažké situácie, ktoré nastávajú počas práce súvisiacej s prijímaním.

- **Dopĺňujúca poznámka:** Tieto opatrenia môžu nadobudnúť formu intervízie (výmeny názorov medzi partnermi), krízových tímov alebo externého dohľadu.

Príloha – Súhrnná tabuľka

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania				
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)	
1. Ubytovanie	1.1. Umiestnenie	1. Zabezpečiť účinný geografický prístup k príslušným službám, ako sú verejné služby, škola, zdravotná starostlivosť, sociálna a právna pomoc, obchod s dennými potrebami, práčovňa a voľnočasové aktivity.	1.1. Zavedené sú osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami.	
			1.2. a) Príslušné služby sa poskytujú v rámci ubytovania. ALEBO	
			1.2. b) Zariadenie sa nachádza v primeranej vzdialenosti na dochádzku chôdzou od príslušných služieb a dostupná infraštruktúra je bezpečná pre chôdzu. ALEBO	
			1.2. c) Príslušné služby sú prístupné verejnou dopravou a dĺžka trvania cesty je primeraná. ALEBO	
				1.2. d) Príslušné služby sú dostupné prostredníctvom organizovanej dopravy, ktorú poskytuje členský štát.
	1.2. Pridelenie	2. Zabezpečiť, aby sa rešpektovala zásada zlúčenia rodiny.	2.1. Rodinní príslušníci (v súlade s vymedzením v článku 2 smernice RCD) sú ubytovaní spolu na základe ich súhlasu.	
			2.2. Rodiny s deťmi sú ubytované spolu za predpokladu, že je to v súlade s najlepšimi záujmami dieťaťa.	
			2.3. Keď je to možné a vhodné, malo by sa rešpektovať zlúčenie rodiny s ohľadom na príslušníkov širšej rodiny.	
			2.4. V jednej spálni je umiestnená maximálne jedna rodina.	
		3. Zabezpečiť, aby sa pri pridelovaní (opätovnom pridelovaní) konkrétneho ubytovania žiadateľovi brali do úvahy osobitné potreby.	3.1. Pridelenie konkrétneho ubytovania žiadateľom vychádza z posúdenia ich osobitných potrieb pri prijímaní.	
3.2. Existuje možnosť premiestnenia žiadateľa v dôsledku identifikovaných osobitných potrieb pri prijímaní.				
4. Zabezpečiť, aby sa pri pridelovaní ubytovania žiadateľovi zohľadnili osobitné a objektívne dôvody spojené s individuálnou situáciou žiadateľa.		4.1. Je zavedený mechanizmus na zváženie toho, či existujú osobitné a objektívne dôvody na pridelenie konkrétneho ubytovania.		

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania				
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)	
1. Ubytovanie (pokračovanie)	1.3. Infraštruktúra	5. Zabezpečiť dostatočný priestor v spálni v kolektívnom ubytovaní.	5.1. Každému žiadateľovi je poskytnutá minimálne plocha 4 m ² na osobu.	
			5.2. So zreteľom na minimálnu plochu 4 m ² na osobu sa zabezpečí minimálna výška miestnosti 2,10 m.	
			5.3. V spálni existuje dostatočná plocha na umiestnenie jednej postele a jednej skrine s policami pre každého žiadateľa.	
		6. Zabezpečiť rešpektovanie súkromia žiadateľov v kolektívnom ubytovaní.	6.1. V jednej spálni je ubytovaných maximálne šesť slobodných žiadateľov.	
			6.2. Pre žiadateľov, ktorí sú slobodnými mužmi alebo ženami, existujú oddelené spálne, do ktorých nie je možný prístup žiadateľov opačného pohlavia.	
			6.3. V zariadení sa počíta s miestnosťou, ktorá poskytuje súkromie (vnútri alebo mimo priestorov) pre stretnutia s pracovníkom poskytujúcim právnu pomoc, sociálnym pracovníkom alebo inými príslušnými subjektmi, a táto miestnosť je v prípade potreby k dispozícii pre žiadateľov.	
			6.4. Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.	
		7. Zabezpečiť, aby bolo ubytovanie dostatočne zariadené nábytkom.	7.1. Nábytok v každej spálni zahŕňa minimálne:	7.1.1. jednu individuálnu posteľ na jednu osobu A
				7.1.2. jednu skriňu s policami na jednu osobu alebo rodinu dostatočne veľkú, aby sa do nej vmestili osobné veci (ako je oblečenie, lieky alebo dokumenty).
				7.2. V spálňach zdieľaných žiadateľmi, ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi, je skriňa s policami uzamykateľná, bez toho, aby boli dotknuté bezpečnostné opatrenia prijímacieho zariadenia.
				7.3. Nábytok v spoločnom/obývacom priestore zahŕňa dostatočný počet stolov a stoličiek.
				7.4. V zariadeniach, kde sa od žiadateľov požaduje, aby si varili sami, v kuchyni sa nachádzajú a sú prístupné:
		7.4.1. chladnička s dostatočným objemom na jednu osobu A		
		7.4.2. dostatočný počet políc na jednu osobu/rodinu A		
		7.4.3. minimálny prístup k sporáku na jednu osobu/rodinu A		
		7.4.4. minimálny počet kusov riadu, pohárov, kuchynského náčinia a príborov na jednu osobu.		
		7.5. Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú k dispozícii špeciálne opatrenia.		

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
1. Ubytovanie (pokračovanie)	1.3. Infraštruktúra (pokračovanie)	8. Zabezpečiť dostatočnú, primeranú a fungujúcu sanitárnu infraštruktúru v ubytovaní.	8.1. Všetci žiadatelia by mali mať prístup k sprche/vani, umývadlu s teplou a studenou vodou a funkčnému záchodu.
			8.2. Aspoň jeden fungujúci a uzamykateľný záchod na 10 žiadateľov je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni.
			8.3. K dispozícii je aspoň jedna fungujúca sprcha alebo vaňa s teplou a studenou vodou na 12 žiadateľov, ktorá je prístupná minimálne 8 hodín denne.
			8.4. Aspoň jedno fungujúce umývadlo s teplou a studenou vodou na 10 žiadateľov je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni.
			8.5. Ak sa v kúpeľni nachádza viac ako jedna sprcha, zabezpečí sa ich vizuálne oddelenie.
			8.6. K dispozícii sú oddelené záchody, umývadlá a sprchovacie zariadenia podľa pohlavia (viditeľne a zrozumiteľne označené) s výnimkou malých ubytovacích zariadení.
			8.7. So zreteľom na spoločné ubytovanie pre žiadateľov, ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi, sú zavedené opatrenia, aby sa zaistil bezpečný prístup žiadateľov k zariadeniam a aby bola vždy rešpektovaná intimita žiadateľov.
			8.8. Sú zavedené opatrenia, aby sa zabezpečilo, že odevy a uteráky zostanú suché, kým sa žiadatelia budú sprchovať.
			8.9. Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.
		9. Zabezpečiť, aby ubytovanie spĺňalo príslušné vnútroštátne a miestne predpisy.	9.1. Ubytovanie je postavené v súlade s platnými miestnymi a vnútroštátnymi predpismi.
			9.2. Ubytovanie je udržiavané a prevádzkované v súlade s príslušnými miestnymi a vnútroštátnymi predpismi, pričom sa prihliada na všetky možné nebezpečenstvá.
			9.3. Do spální a spoločných/obývacích priestorov ubytovania preniká dostatok prirodzeného svetla a čerstvého vzduchu.
			9.4. Pre všetky priestory ubytovania existuje primeraný systém regulovania teploty.
			9.5. Spálne a spoločné priestory sú chránené pred nadmerným okolitým hlukom.

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
1. Ubytovanie (pokračovanie)	1.3. Infraštruktúra (pokračovanie)	10. Zabezpečiť, aby bola vnútorná a vonkajšia infraštruktúra ubytovania určeného na poskytnutie ubytovania žiadateľom so zníženou mobilitou prispôsobená ich potrebám.	10.1. Ubytovanie sa nachádza: a) na prízemí, ALEBO b) je k dispozícii výťah prispôsobený na používanie osobami so zníženou mobilitou, ALEBO c) počet schodov neprekračuje maximum podľa stupňa zníženej mobility.
			10.2. Vonkajšie prístupové cesty, ako sú chodníky alebo prístupové cesty, majú pevný a rovný povrch.
			10.3. Vstup je navrhnutý tak, aby umožňoval prístup pre žiadateľov so zníženou mobilitou.
			10.4. Dverné otvory a priechody vnútri ubytovania sú dostatočne široké pre používateľov invalidných vozíkov.
			10.5. V miestnostiach a priestoroch, ktoré používajú žiadatelia so zníženou mobilitou, existujú držadlá ako opora.
			10.6. K dispozícii je prispôsobená sanitárna infraštruktúra, vrátane napríklad bezbariérových sprchovacích kútov, držiadiel, umývadiel a záchodových mís s vhodnou výškou pre používateľov invalidných vozíkov a povrch kúpeľní a toaliet je vhodný pre invalidné vozíky.
	1.4. Bezpečnosť	11. Zaisťiť dostatočné bezpečnostné opatrenia.	11.1. Posudzovanie rizík sa vykonáva pravidelne so zohľadnením vonkajších a vnútorných faktorov.
			11.2. Na základe výsledku hodnotenia rizík sú zavedené primerané bezpečnostné opatrenia.
			11.3. Bezpečnostné problémy (napr. krádež, násilie, ohrožovanie, nepriateľské správanie vonkajšej komunity) možno bezpečným spôsobom oznámiť zodpovedným pracovníkom.
			11.4. Čísla núdzových volaní sú uvedené na viditeľnom mieste a telefón je k dispozícii.
			11.5. Bezpečnostné opatrenia sa zameriavajú aj na zisťovanie a prevenciu sexuálneho a rodovo motivovaného násillia.
			11.6. Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
1. Ubytovanie (pokračovanie)	1.5. Spoločné priestory	12. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali dostatočný priestor na jedenie.	12.1. Všetci žiadatelia majú mať možnosť jesť v priestore vyhradenom na tento účel.
		13. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali dostatočný priestor na voľnočasové a skupinové aktivity.	13.1. Vnútri ubytovania alebo na verejnom priestranstve v jeho blízkosti existuje plocha, ktorá je vhodná na voľnočasové aktivity.
			13.2. Ak skupinové aktivity organizuje členský štát, k dispozícii je dostatočný priestor.
			13.3. Ak sú v zariadení ubytované deti, existuje pre ne bezpečná miestnosť/priestor na hranie a zapojenie sa do aktivít vonku v samotnom ubytovaní alebo na verejnom priestranstve v jeho blízkosti.
	1.6. Hygiena	14. Zabezpečiť, aby súkromné a spoločné priestory boli udržiavané v čistote.	14.1. V ubytovacom zariadení sa dodržiava harmonogram upratovania.
			14.2. Čistota súkromných a spoločných priestorov ubytovania sa pravidelne kontroluje.
			14.3. Čistota sa kontroluje, keď sa osoby presunú do inej miestnosti alebo do iného ubytovacieho zariadenia.
			14.4. Pokiaľ sú žiadatelia zodpovední za upratovanie, majú prístup k potrebným čistiacim prostriedkom a pomôckam, ako aj k ochranným prostriedkom, ako sú rukavice a masky.
		15. Zabezpečiť, aby kuchyňa a sanitárne priestory boli udržiavané v čistote.	15.1. Čistota priestorov je v súlade s miestnymi a vnútroštátnymi predpismi a normami.
			15.2. Priestory sa upratujú aspoň raz za deň (v pobytových táboroch), alebo v prípade potreby častejšie.
			15.3. Pravidelne sa vykonáva dôkladné upratovanie priestorov.
		16. Zabezpečiť, aby si žiadatelia mohli pravidelne prať bielizeň alebo si ju dávať prať.	16.1. Keď ubytovacie zariadenie poskytuje posteľnú bielizeň a uteráky a zaisťuje ich pranie, mali by sa prať pravidelne.
			16.2. a) Žiadatelia by mali mať možnosť prať bielizeň aspoň raz za týždeň. ALEBO 16.2. b) K dispozícii je služba, ktorá žiadateľom poskytuje pranie.
		1.7. Údržba	17. Zabezpečiť bezpečné a riadne fungovanie ubytovacích zariadení prostredníctvom pravidelnej údržby.
	17.2. Žiadatelia majú možnosť nahlásiť, keď je potrebná údržba a opravy.		
17.3. Opravy a výmeny potrebné v rámci ubytovania sa vykonávajú okamžite a v primeranej kvalite.			

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania					
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)		
1. Ubytovanie (pokračovanie)	1.8. Komunikačné zariadenia a služby	18. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primeraný prístup k telefónu na uskutočnenie volaní týkajúcich sa procesných, právnych, zdravotných a vzdelávacích záležitostí.	18.1. Prístup k telefónu je možný aspoň pre volania týkajúce sa procesných, právnych, zdravotných a vzdelávacích záležitostí.		
			18.2. Žiadatelia majú denný prístup aspoň k jednému telefónu na jednu ubytovaciu jednotku.		
			18.3. Žiadatelia môžu telefonovať v súkromí, t. j. iní žiadatelia nemôžu počuť ich konverzáciu.		
				19. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primeraný prístup k internetu.	19.1. Žiadatelia majú prístup k internetu v samotnom ubytovaní alebo na blízkom verejnom priestranstve aspoň štyrikrát za týždeň.
				20. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali možnosť nabíjať svoje komunikačné zariadenia.	20.1. V každej spálni je k dispozícii a je dostupná aspoň jedna zásuvka na nabíjanie elektronických zariadení.
		2. Strava		21. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k dostatočnej a primeranej strave.	21.1. Dodržiavajú sa normy bezpečnosti potravín.
21.2. Pre dospelých sa podávajú aspoň tri jedlá denne a päť jedál pre maloleté osoby, z ktorých aspoň jedno je varené a podávané teplé.					
21.3. Jedlá zabezpečujú vyváženú a pestrú stravu.					
21.4. Žiadatelia sú informovaní o zložení jedla.					
21.5. Zavedené sú osobitné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými potrebami týkajúcimi sa diéty.					
21.6. Zohľadňujú sa stravovacie preferencie a obmedzenia osobitných skupín týkajúce sa výživy.					
22. Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k pitnej vode 24 hodín denne, 7 dní v týždni.	22.1. Každý žiadateľ dostáva minimálne 2,5 litra vody denne, pričom sa berie do úvahy osobná fyziológia a klíma.				
	22.2. a) Infraštruktúra ubytovania je primeraná pre pitnú vodu. ALEBO				
	22.2. b) V prípade chýbajúcej infraštruktúry sa pitná voda rozváža.				

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
3. Odevy a iné nepotravinové potreby	23.	Zabezpečiť, aby mal žiadateľ dostatok oblečenia.	23.1. Žiadateľ má dostatočné množstvo spodnej bielizne na týždeň bez toho, aby ju musel prať.
			23.2. Žiadateľ má aspoň minimálny počet kusov oblečenia.
			23.3. Žiadateľ má aspoň dva rôzne páry obuvi.
			23.4. Žiadatelia dostanú oblečenie čo najskôr.
			23.5. Ak sa oblečenie už nemôže používať v dôsledku opotrebovania, existuje štandardizovaný spôsob na získanie ďalšieho kusu výmenou.
			23.6. Žiadatelia majú dostatok oblečenia pre bábätká a malé deti na 1 týždeň bez toho, aby sa muselo prať.
	24.	Zabezpečiť, aby žiadatelia mali primerané oblečenie.	24.1. Oblečenie je pre žiadateľov vhodné z hľadiska veľkosti.
			24.2. Oblečenie je primerane decentné a je vhodné s ohľadom na prevládajúci štandard hostiteľskej spoločnosti a prostredie žiadateľov.
			24.3. K dispozícii je primerané sezónne oblečenie.
	25.	Zabezpečiť, aby mali žiadatelia prístup k dostatočným a primeraným potrebám pre osobnú hygienu.	25.1. Existuje zoznam, v ktorom sa špecifikuje, na aký typ a množstvo prostriedkov osobnej hygieny majú žiadatelia určitého veku a rodu nárok.
			25.2. Potrebné prostriedky osobnej hygieny sú k dispozícii žiadateľom buď prostredníctvom pravidelnej distribúcie v materiálnej forme na hlavu alebo prostredníctvom denných dávok.
	26.	Zabezpečiť, aby žiadatelia mali prístup k iným dôležitým nepotravinovým potrebám.	26.1. Poskytnuté je dostatočné množstvo posteľnej bielizne a uterákov.
			26.2. Ak žiadatelia zodpovedajú za pranie svojho vlastného oblečenia, k dispozícii je prací prášok.
			26.3. Pre žiadateľov s osobitnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.
	27.	Zabezpečiť, aby deti zapísané do školy dostali primerané oblečenie a školské potreby, ktoré im umožnia plne sa zúčastňovať na vzdelávacích školských aktivitách.	27.1. Deti, ktoré absolvujú povinnú školskú dochádzku, dostanú primerané oblečenie pre školské aktivity.
			27.2. Deti, ktoré navštevujú školu, dostanú bezplatne školskú tašku (plecniak alebo inú) a všetky veci (učebnice atď.), ktoré škola vyžaduje.

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
4. Denné dávky		28. Zabezpečiť, aby boli poskytované primerané denné dávky.	28.1. Rozsah denných dávok je jasne vymedzený.
			28.2. Metóda výpočtu denných dávok je jasne stanovená.
			28.3. Denné dávky sa poskytujú žiadateľom ako prostriedky, ktoré majú voľne k dispozícii („vreckové“) a ktoré im umožňujú získať primeraný stupeň samostatnosti.
			28.4. Výška denných dávok tiež odzrkadľuje minimálne nasledujúce výdavky (pokiaľ nie sú zabezpečené v materiálnej forme): komunikácia a informácie, školské potreby, osobná hygiena a starostlivosť o telo, voľnočasové aktivity a náklady na dopravu, keď súvisia s prístupom k zdravotnej starostlivosti a získaniu liekov, konaním o azyle a právnou pomocou a vzdelávaním detí zapísaných do školy.
			28.5. Denné dávky sa poskytujú pravidelne aspoň raz za mesiac, pokiaľ ide o „vreckové“.
5. Zdravotná starostlivosť		29. Zabezpečiť prístup k potrebnej zdravotnej starostlivosti aspoň na úrovni pohotovostnej zdravotnej starostlivosti a nevyhnutnej liečby chorôb a závažných duševných porúch.	29.1. Žiadateľ má prístup k všetkým typom služieb nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti.
			29.2. Služby zdravotnej starostlivosti poskytuje kvalifikovaný zdravotnícky personál.
			29.3. Zdravotná starostlivosť je k dispozícii vnútri ubytovania alebo vonku v primeranej vzdialenosti.
			29.4. Nevyhnutná zdravotná starostlivosť vrátane predpísaných liekov sa poskytuje bezplatne alebo je kompenzovaná prostredníctvom denných dávok.
			29.5. Zavedené sú primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby žiadateľ mohol komunikovať so zdravotníckym personálom.
			29.6. Vykonali sa opatrenia na zabezpečenie prístupu k prvej pomoci v naliehavých prípadoch.
			29.7. Žiadateľovi je poskytnutý prístup k jeho zdravotným záznamom bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy.
			29.8. Pre žiadateľov s osobitnými zdravotnými potrebami sú zavedené osobitné opatrenia.

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania			
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)
6. Poskytovanie informácií a poradenstva	30.	Zabezpečiť, aby žiadateľ dostával informácie o výhodách a povinnostiach, ktoré sa vzťahujú na podmienky prijímania, relevantné pre každú etapu, a týmto informáciám porozumel.	30.1. Písomné informácie sa poskytujú v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.
			30.2. Ak je to potrebné a vhodné, informácie sa tiež poskytujú ústne v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie.
			30.3. Informácie zahŕňajú všetky aspekty podmienok prijímania vrátane výhod a povinností vyplývajúcich zo smernice RCD.
			30.4. Informácie sa poskytujú včas (maximálne do 15 dní) po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.
			30.5. Informácie sa poskytujú podľa osobitných potrieb a individuálnej situácie žiadateľov.
	31.	Zabezpečiť poskytovanie informácií o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré poskytujú špeciálnu právnu pomoc, a o organizáciách, ktoré by mohli pomôcť žiadateľom alebo ich informovať ohľadne dostupných podmienok prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti.	31.1. Žiadateľom sa poskytujú Informácie o dostupnej právnej pomoci a ako sa k nej dostať.
			31.2. Informácie poskytované žiadateľom zahŕňajú kontaktné údaje o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré môžu informovať žiadateľov o dostupných podmienkach prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti a prístupu k nim.
			31.3. Písomné informácie sa poskytujú v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.
			31.4. Ak je to potrebné a vhodné, informácie sa tiež poskytujú ústne v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie.
			31.5. Informácie by sa mali poskytovať včas (maximálne do 15 dní) po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.
			31.6. Informácie sa poskytujú v súlade s osobitnými potrebami a osobnou situáciou žiadateľov.
	32.	Zabezpečiť primeraný prístup k právnym poradcom alebo zástupcom, osobám, ktoré zastupujú UNHCR, Červený kríž, medzivládne a príslušné mimovládne organizácie uznávané príslušným členským štátom, aby mohli žiadateľom pomôcť.	32.1. Prístup uvedených subjektov je obmedzený len vtedy, ak je to potrebné z dôvodu bezpečnosti priestorov a žiadateľov, za predpokladu, že sa prístup týmto neobmedzí priveľmi alebo sa neznemožní.
			32.2. Uvedené subjekty sa môžu stretnúť a hovoriť so žiadateľmi za podmienok zaisťujúcich primerané súkromie.
33.	Zabezpečiť prístup k sociálnemu poradenstvu pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu.	33.1. Sociálne poradenstvo je k dispozícii pre žiadateľov vnútri alebo mimo ubytovacieho zariadenia.	
		33.2. Žiadatelia môžu mať prístup k sociálnemu poradenstvu pravidelne a podľa ich osobných potrieb.	

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania				
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)	
7. Identifikácia, posudzovanie a reakcia na osobitné potreby		34. Zabezpečiť, aby bol zavedený mechanizmus na identifikovanie a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.	34.1. Je zavedený štandardizovaný mechanizmus na identifikovanie a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní ktoréhokoľvek žiadateľa.	
			34.2. Mechanizmus jasne predpisuje, kto je zodpovedný za identifikáciu a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.	
			34.3. Mechanizmus jasne predpisuje, ako sa identifikácia a posúdenie zaznamenávajú a oznamujú žiadateľovi a príslušným subjektom.	
		35. Zabezpečiť účinné používanie mechanizmu na identifikáciu a posúdenie osobitných potrieb pri prijímaní.		35.1. Na identifikovanie, posudzovanie a monitorovanie osobitných potrieb sú pridelené dostatočné zdroje.
				35.2. Počiatočná identifikácia a posúdenie osobitných potrieb sa vykoná čo najskôr.
				35.3. Osobitné potreby, ktoré sa prejavujú v neskoršej etape, sú primerane identifikované a posúdené.
				35.4. Kde je to potrebné, do posudzovania osobitných potrieb sa zapoja špecializovaní účastníci.
				35.5. Sú vytvorené komunikačné kanály medzi prijímacím orgánom a rozhodujúcim orgánom, tieto sa používajú a orgány vzájomne spolupracujú.
				35.6. Identifikácia a posudzovanie osobitných potrieb pri prijímaní sa uskutočňuje bez toho, aby bolo dotknuté skúmanie, či žiadatelia potrebujú medzinárodnú ochranu.
		36. Každý prijímací úradník je dôkladne a včas zoznamovaný so svojou úlohou vrátane platného kódexu správania.		36.1. Prijme sa primerané a okamžité opatrenie, aby sa zohľadnili identifikované a posudzované osobitné potreby.
				36.2. Keď sa identifikovali osobitné potreby, existuje zavedený mechanizmus na zabezpečenie ich pravidelného monitorovania.

Operatívne normy a ukazovatele o podmienkach prijímania				
Oddiel	Pododdiel	Norma	Ukazovateľ (ukazovatele)	
8. Odborná príprava pracovníkov		37. Zabezpečiť, aby prijímací úradníci boli dostatočne kvalifikovaní.	37.1. Každý prijímací úradník ma jasný mandát (opis pracovného miesta).	
			37.2. Každý prijímací úradník je kvalifikovaný v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a nariadeniami, ktoré sa týkajú jeho konkrétneho mandátu (opisu pracovného miesta).	
		38. Zabezpečiť, aby prijímací úradníci dostali potrebnú a vhodnú odbornú prípravu.	38.1. Každý prijímací úradník je dôkladne a včas uvedený do svojej úlohy vrátane platného kódexu správania.	
			38.2. Existujú jasné učebné osnovy odbornej prípravy vrátane požiadaviek na odbornú prípravu pre každú funkčnú skupinu.	
			38.3. Odborná príprava sa poskytuje pravidelne a podľa potreby.	
			38.4. Minimálna poskytnutá odborná príprava zahŕňa záležitosti týkajúce sa rodu, veku a situácie žiadateľov s osobitnými potrebami, zaistenia zodpovedajúcich záruk pre deti vrátane maloletých bez sprievodu a identifikácie obetí mučenia a násilia.	
			39. Podporovať informovanosť ostatných zainteresovaných strán, ktoré sú v pravidelnom kontakte so žiadateľmi.	39.1. Zavedené sú pravidelné zasadnutia na zvyšovanie informovanosti a/alebo alternatívne opatrenia pre osoby, ktoré sa nepovažujú za „prijímacích úradníkov“, ale napriek tomu sú v kontakte so žiadateľmi vzhľadom na ich profesiu/funkciu.
			40. Propagovať podporu pre prijímacích úradníkov orientovanú na proces.	40.1. K dispozícii sú rôzne opatrenia, ktoré pomáhajú riešiť ťažké situácie, ktoré nastávajú počas práce súvisiacej s prijímaním.

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách,
ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm);
kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (v rámci EÚ) (*).

(*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

BZ-04-17-336-SK-N

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-9494-404-7
doi:10.2847/347715